

ผลกระทบของกฎหมายต่อการบังคับใช้ระเบียบด้านการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
Study on the Impacts of regulatory enforcement of New Plant Varieties.

สุรไกร สังขสุบรรณ¹ ศักดิ์เกษม สุนทรภัทร² ปาน ปานขาว³ วาสนา มั่งคั่ง

บทคัดย่อ

การศึกษาดูงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วิเคราะห์ การดำเนินงานบังคับใช้กฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ที่มีผลกระทบต่อนักปรับปรุงพันธุ์พืช เกษตรกร และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และข้อเสนอที่จากแบบสอบถาม ตลอดจนการประชุมระดมความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำมาวิเคราะห์ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขเพื่อเสนอแนะให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการดำเนินการ

ผลการศึกษาพบว่ากฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีการปรับปรุงพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น แต่ยังมีข้อกำหนดของกฎหมายในหลายเรื่องทำให้การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งสมควรจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุง ทั้งนี้อาจทำได้โดยการบริหารจัดการภายในหน่วยงาน เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่ การจัดทำเป็นคู่มือในการดำเนินงานรวมทั้งฐานข้อมูลพันธุ์พืช ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก นอกจากนี้การแก้ไขกฎหมายก็ยังถือเป็นเงื่อนไขที่สำคัญ ซึ่งจะต้องมีการแก้ไขปรับปรุงในหลายประเด็น การกำหนดความหมายของพันธุ์พืช

พื้นเมืองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้ครอบคลุมถึงพันธุ์พืชทุกพันธุ์ที่มีอยู่ในราชอาณาจักร และหากใช้ประโยชน์จากพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปในการปรับปรุงพันธุ์จะต้องได้รับอนุญาตก่อน มิฉะนั้นได้รับโทษทางอาญา เรื่องการคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ในกรณีถูกละเมิดสิทธิความชอบธรรมของนักปรับปรุงพันธุ์ที่จะได้รับการคุ้มครองสิทธิพันธุ์พืชใหม่ทุกชนิดพืช การแก้ไขกฎหมายจำเป็นที่จะต้องดำเนินการโดยเร่งด่วน แต่การดำเนินการดังกล่าวจะสำเร็จได้ต่อเมื่ออยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจร่วมกับประสานประโยชน์ที่แตกต่างให้ได้สมดุลมากที่สุด

^{1/} สำนักผู้เชี่ยวชาญ

^{2/} สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร

^{3/} สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช

คำนำ

การพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ จำเป็นต้องมีการลงทุนอย่างมากทั้งด้านสมอง แรงงาน ทรัพย์สิน และเวลา แต่เมื่อนักปรับปรุงพันธุ์พืชได้นำพืชใหม่ ออกเผยแพร่แล้ว พันธุ์พืชเหล่านั้นจะถูกนำไปใช้ประโยชน์จากบุคคลอื่นๆ ต่อไป โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ที่ได้ปรับปรุงพันธุ์พืชเหล่านั้นขึ้น ทำให้นักปรับปรุงพันธุ์ขาดแรงจูงใจในการสร้างพันธุ์ใหม่ ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาการเกษตรได้อย่างเต็มที่

นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้พยายามปกป้องสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ที่ตนพัฒนาขึ้นมาโดยตลอด เช่น การป้องกันทางชีวภาพเพื่อป้องกันมิให้สามารถขยายพันธุ์ต่อได้ การทำสัญญาทางแพ่ง โดยห้ามการขยายพันธุ์ และสุดท้ายพยายามผลักดันให้ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา

ประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลกได้มีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ แต่ปัญหาระบบการค้าเสรีทำให้การคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ ภายในประเทศไม่เพียงพอ ภายหลังจากมีการจัดตั้ง องค์การการค้าโลก (The World Trade Organization) หรือ WTO เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2538 ประเทศที่พัฒนาแล้วได้พยายามผลักดันประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเข้าสู่การเจรจา โดยอ้างว่า การปรับปรุงระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศจะก่อให้เกิดผลดีต่อการค้าเสรี เพราะจะช่วยลดปริมาณของสินค้าปลอมแปลงในตลาด อันเป็นการป้องกันและรักษาการค้าอันชอบธรรม ในความเห็นของประเทศที่พัฒนาแล้ว สินค้าปลอมแปลงเหล่านี้เป็นอุปสรรคทางการค้า (Trade barriers) และเป็นตัวการที่ก่อให้เกิดการบิดเบือน (Distortion) ระบบการค้าเสรี หากมีการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพและเข้มงวดแล้ว ก็จะไม่ก่อให้เกิดการขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมการแข่งขัน และเสนอทางเลือกที่หลากหลายต่อประชาชนผู้บริโภค ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการจะมีความเชื่อมั่นที่จะส่งสินค้าของตนออกจำหน่าย โดยเฉพาะสินค้าที่เกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา เพราะไม่ต้องเสี่ยงกับการถูกปลอมแปลงและลอกเลียนแบบ บรรดาประเทศที่พัฒนาแล้วเชื่อว่าการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอจะเอื้อถึงผลประโยชน์ก่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ และส่งเสริมกิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่ประเทศที่กำลังพัฒนา อันเป็นการช่วยยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น ประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานี้ ถือว่าเป็นหัวข้อการเจรจาที่มีความสำคัญและยุ่งยากมากที่สุดหัวข้อหนึ่งของการเจรจา ความยุ่งยากดังกล่าวเป็นผลเนื่องมาจาก ความแตกต่างทางความคิดระหว่างรัฐภาคที่เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว กับประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งในที่สุดได้ความตกลงเกี่ยวกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เรียกว่า ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights) หรือ ความตกลงทริปส์ (TRIPs Agreement)

พันธกรณีที่ประเทศไทยเป็นภาคีองค์การการค้าโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อผูกพันความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้าตามมาตรา 27.3(b) ซึ่งได้กำหนดให้ประเทศสมาชิก ต้องให้การคุ้มครองแก่พันธุ์พืช ไม่ว่าโดยระบบสิทธิบัตรหรือระบบกฎหมายเฉพาะหรือโดยการใช้สองระบบรวมกัน ทำให้ประเทศไทยได้ออกกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2542

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีวัตถุประสงค์หลักประการหนึ่ง คือ เพื่อคุ้มครองสิทธิ หน้าที่ของนักปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อสร้างแรงจูงใจจะได้คิดค้นพันธุ์ใหม่ๆ ให้เป็นทางเลือกของเกษตรกร เพื่อพัฒนา

เศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืช ตามที่กฎหมายกำหนดนี้ถือได้ว่าเป็นเรื่องใหม่ ของประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อนักปรับปรุงพันธุ์พืช เกษตรกร และระบบการผลิตของประเทศไทย จำเป็นต้องมีการศึกษาถึงผลกระทบดังกล่าวรวมทั้งแนวทางการแก้ไขพัฒนาเพื่อให้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช เป็น เครื่องมือสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อตกลงทางการค้าเกี่ยวกับ ทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPs Agreement) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (UPOV) พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาประเทศไทย
2. ยกร่างแบบสอบถาม
3. จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
4. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อประเมินข้อมูลผลกระทบทางกฎหมายด้านการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่จาก แบบสอบถามและความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
5. สรุปผลและรายงานผลการศึกษา

ผลและวิจารณ์ผลการทดลอง

ศึกษา วิเคราะห์ และรวบรวมข้อมูล จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อตกลงการค้าเกี่ยวกับ ทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPs Agreement) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (UPOV) พระราชบัญญัติ คุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 กฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศไทย

1. ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual property Rights Including Trade in Counterfeit Goods-TRIPs) ความตกลงแกตต์ (General Agreement on Tariffs and Trade, GATT) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดกระแส โลกาภิวัตน์ มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการขยายตัวของการค้าระหว่างรัฐ หลักการพื้นฐานของแกตต์ที่ว่า ทุก ประเทศจะต้องให้สิทธิประโยชน์แก่กันโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ (non-discrimination) นับว่าเป็นเครื่องจูงใจ สำคัญที่ทำให้ประเทศต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญของการเข้าร่วมในความตกลงระหว่างประเทศนี้ประเด็นการ คุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญานั้นถือว่าเป็นหัวข้อใหม่ของการเจรจาการค้าของแกตต์ บทบัญญัติในข้อ 20 (ดี) ของ ความตกลงแกตต์ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า การคุ้มครองสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ ต้องไม่ทำให้เกิดเป็นอุปสรรคสำหรับการค้าเสรีระหว่างประเทศ

ปัจจัยที่นำไปสู่การผลักดันให้มีการทำความตกลงทริปส์ ก็คือ ปัญหาเศรษฐกิจมหภาค (macro-economic problems) ที่บรรดาประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศประสบอยู่ในขณะนั้น ประเทศที่กำลังพัฒนา แล้วได้สูญเสียตลาดการค้าในสินค้าบางอย่างให้กับสินค้าของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งสามารถพัฒนาขีด ความสามารถในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมบางอย่างขึ้นมาได้อย่างมีคุณภาพ

ความตกลงทริปส์เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่สมาชิกขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization-WTO) ต้องผูกพันอย่างไม่มีเงื่อนไขวัตถุประสงค์สำคัญของความตกลงทริปส์คือ เพื่อส่งเสริมให้มี

การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่ให้มาตรการในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาเป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีระหว่างประเทศ

ความตกลงทริปส์ไม่เพียงแต่ได้นำเอาหลักการสำคัญที่ปรากฏอยู่ในอนุสัญญาทรัพย์สินทางปัญญาฉบับต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นอนุสัญญากรุงปารีส อนุสัญญากรุงบอนน์ ฯลฯ มาบัญญัติเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระบบ แต่ได้รับเอาหลักการพื้นฐานของความตกลงแอดต์ ไม่ว่าจะเป็นหลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (most-favored-nation-treatment principle) หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (national treatment) พื้นฐานของความตกลงทริปส์ที่ประเทศสมาชิกต้องถือปฏิบัติด้วย

ความตกลงทริปส์ได้กำหนดเงื่อนไขให้ประเทศสมาชิกต้องให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาหลายประเภท โดยครอบคลุมถึงสิทธิบัตร ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง เครื่องหมายการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การออกแบบผังภูมิของวงจรรวม และการควบคุมการปฏิบัติที่เป็นปรปักษ์ต่อการแข่งขันทางการค้า โดยได้วางบรรทัดฐานเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการคุ้มครอง สิ่งที่ได้รับ

ในระหว่างการเจรจาความตกลงทริปส์ ประเด็นการคุ้มครองพันธุ์พืชถือเป็นหัวข้อที่สำคัญเรื่องหนึ่งที่มีการโต้เถียงกันอย่างกว้างขวาง ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วต้องการที่จะให้มีการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่อย่างเข้มงวด ด้วยเหตุผลที่ว่า การวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้มาซึ่งพันธุ์พืชใหม่ในปัจจุบันนั้นต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนมาก การให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ภายใต้ระบบทรัพย์สินทางปัญญาจะเป็นการส่งเสริมให้มีการประดิษฐ์คิดค้นพันธุ์พืชที่มีประโยชน์ต่อภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม แต่ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่กลับมีความกังวลว่าการให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชเป็นอุปสรรคต่อระบบเกษตรกรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจของตน เพราะว่าภาคการเกษตรนั้นถือว่ามีสำคัญต่อการพัฒนาสำหรับประเทศกำลังพัฒนา ประเทศเหล่านี้ล้วนแต่ต้องพึ่งพาผลิตผลทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ แต่กลับมีระดับการพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การให้สิทธิผูกขาดในพันธุ์พืชจึงดูเหมือนเป็นการเอื้อประโยชน์แก่บริษัทเอกชนในประเทศที่พัฒนาแล้ว ที่มีความพร้อมทั้งในแง่ของทุนและเทคโนโลยีมากกว่าจะเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรในประเทศกำลังพัฒนาอนุรักษ์และปรับปรุงพันธุ์ จนในที่สุดผลของการเจรจาไม่อาจหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ ความตกลงทริปส์จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เป็นไปในลักษณะประนีประนอม โดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกมีหน้าที่ต้องให้ความคุ้มครองสิทธิบัตรแก่การประดิษฐ์ในทุกสาขาเทคโนโลยีแต่มีข้อยกเว้นว่าประเทศสมาชิกอาจไม่คุ้มครองพืชและสัตว์ (plant or animal) ภายใต้ระบบสิทธิบัตรได้ อย่างไรก็ตาม ประเทศสมาชิกยังคงมีหน้าที่ต้องให้ความคุ้มครองแก่พันธุ์พืช (plant varieties) ไม่ว่าจะโดยกฎหมายสิทธิบัตร หรือระบบกฎหมายเฉพาะ หรือทั้งสองระบบร่วมกัน แต่มีเงื่อนไขว่า หากประเทศสมาชิกเลือกที่จะให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชภายใต้ระบบกฎหมายเฉพาะ กฎหมายเช่นนี้จะต้องเป็นระบบกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ (an effective sui generis system)

2. การคุ้มครองพันธุ์พืชภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (The International Convention for the Protection of New Varieties of Plants-UPOV) UPOV Convention ได้รับการลงนาม ณ กรุงปารีสในปี ค.ศ. 1961 และมีผลบังคับในปี ค.ศ. 1968 และได้รับการแก้ไข 3 ครั้ง ในปี

ค.ศ. 1972 ปี ค.ศ. 1978 และปี 1991 ปัจจุบันนี้ มีสมาชิก 63 ประเทศ แยกเป็นสมาชิกที่ปฏิบัติตาม UPOV 1978 จำนวน 26 ประเทศ และปฏิบัติตาม UPOV 1991 จำนวน 37 ประเทศ

1. สาระสำคัญของอนุสัญญา

อนุสัญญา UPOV ค.ศ. 1978 และ ค.ศ. 1991 ได้กำหนดให้รัฐภาคีสมาชิก (member states) ให้ความคุ้มครองขั้นต่ำสำหรับพันธุ์พืชใหม่ โดยให้ตราบทบัญญัติไว้ในกฎหมายภายในแต่ละรัฐ

สำหรับอนุสัญญา UPOV ค.ศ. 1978 ได้กำหนดขอบเขตขั้นต่ำของสิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชว่า มีสิทธิในการผลิตเพื่อการขาย การเสนอขายหรือการผลิตส่วนขยายพันธุ์เพื่อการค้า ซึ่งพันธุ์พืชคุ้มครองและอนุสัญญา UPOV ค.ศ. 1991 กำหนดเพิ่มเติมว่าการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวกับส่วนขยายพันธุ์พืช (propagating material) ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ

สิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชมีลักษณะเหมือนสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาประเภทอื่นคือ เป็นสิทธิเด็ดขาดที่ได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมาย มีกำหนดเวลาสิ้นสุดและเมื่อพ้นกำหนดดังกล่าว สิทธินี้ตกแก่สาธารณชน (public domain) นอกจากนี้สิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ มิให้ผู้ทรงสิทธิกระทำการใดๆ ให้เกิดความเสียหายต่อสาธารณชน สิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชไม่ใช่บังคับแก่การใช้พันธุ์พืชคุ้มครองเพื่องานวิจัยและการใช้เพื่อปรับปรุงพันธุ์พืชไม่ใช่บังคับแก่การใช้พันธุ์พืชคุ้มครองเพื่องานวิจัยและการใช้เพื่อปรับปรุงพันธุ์พืชขึ้นใหม่

ภารกิจหลักของ UPOV คือการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและความสอดคล้องต้องกันระหว่างรัฐสมาชิก ในการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชโดยมีลักษณะมาตรฐานขั้นต่ำตามที่ UPOV กำหนดไว้ โดยรัฐสมาชิกให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ในรูปกฎหมายภายใน

2. หลักเกณฑ์ที่สำคัญของอนุสัญญา

1) วัตถุประสงค์และขอบเขตของกฎหมายกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ เพื่อรับรองและประกันว่านักปรับปรุงพันธุ์พืชผู้ผลิตพันธุ์พืชใหม่ หรือผู้สืบสิทธิได้รับสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ที่เรียกว่า สิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชโดยกำหนดความหมายของคำว่า **พันธุ์พืช** (variety) หมายถึง กลุ่มของพืชซึ่งถูกจำแนกอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดของระบบการจำแนกทางพฤกษศาสตร์ ซึ่งไม่สามารถจำแนกให้ต่ำกว่านี้ กลุ่มนี้ไม่จำเป็นต้องมีลักษณะตามเงื่อนไขการได้รับสิทธิที่ปรับปรุงพันธุ์พืชกลุ่มพืชที่เป็นพันธุ์พืชมีลักษณะ ดังนี้

(1) แสดงให้ปรากฏคุณลักษณะเฉพาะหลายประการซึ่งเกิดจากลักษณะของยีน (Gene)

(2) สามารถจำแนกจากกลุ่มพืชอื่นโดยลักษณะที่ปรากฏอย่างน้อยหนึ่งประการจาก

คุณลักษณะเฉพาะที่แสดงออกมา

(3) ลักษณะประจำกลุ่มพืชไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อขยายพันธุ์ขอบเขตของกฎหมาย ให้ความคุ้มครองพืชทุกสกุลและชนิด (All of Plant Genera and Species) รัฐสมาชิกที่ผูกพันตามอนุสัญญาปี ค.ศ. 1961, ปี ค.ศ. 1972 หรือปี ค.ศ. 1978 ต้องขยายความคุ้มครองพืชทุกสกุลและชนิดภายในระยะเวลา 5 ปี นับแต่วันที่อนุสัญญาปี ค.ศ. 1991 มีผลผูกพันต่อสมาชิกรุ่น สำหรับสมาชิกใหม่ตามอนุสัญญาปี ค.ศ. 1991 ต้องคุ้มครองอย่างน้อย 15 สกุล และชนิดพันธุ์พืช และภายใน 10 ปี ต้องคุ้มครองพืชทุกสกุลและชนิดถึงแม้ขอบเขตของ

กฎหมายครอบคลุมพืชทั้งอาณาจักรพืช (The Plant Kingdom) ก็ตามแต่ทางปฏิบัติพืชที่นำมายื่นคำขอเป็นเพียงพันธุ์พืชชนิดที่ใช้เพาะปลูกซึ่งเกี่ยวข้องกับงานปรับปรุงพันธุ์พืชเท่านั้น

2) เงื่อนไขการให้ความคุ้มครองพันธุ์พืช

(1) มีความแตกต่างของลักษณะประจำพันธุ์จากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด (distinct) พันธุ์พืชที่จะได้รับความคุ้มครองต้องมีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัดในเวลาที่ยื่นคำขอจดทะเบียนวัตถุประสงค์ของเกณฑ์ข้อนี้เพื่อให้เกิดความแน่นอนว่า พันธุ์พืชที่ขอรับความคุ้มครองสามารถจำแนกอย่างเด่นชัดจากบรรดาพันธุ์พืชอื่นไม่ว่าเป็นพันธุ์พืชที่ได้รับความคุ้มครองหรือไม่ก็ตาม

การพิจารณาความแตกต่างนั้น พิจารณาว่ามีความแตกต่างจาก Matter of Common Knowledge หรือไม่ การพิจารณาว่าพันธุ์พืชใดเป็นที่รู้จักแพร่หลายแสดงว่าไม่มีความแตกต่าง โดยให้เกณฑ์ 2 ประการ ประกอบการตัดสินถึง

ประการที่ 1 การยื่นคำขอจดทะเบียนหรือการขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช โดยนายทะเบียนในประเทศใดก็ตาม ถือว่าพันธุ์พืชนั้นเป็น Matter of Common Knowledge

ประการที่ 2 ความพิเศษเหนือกว่า (superiority) หรือประโยชน์ (Usefulness) ในการใช้พันธุ์พืชแต่ละพันธุ์พืช ไม่ใช่เกณฑ์สำหรับให้ความคุ้มครองพันธุ์พืช เนื่องจากลักษณะดังกล่าวเกิดจากอิทธิพลของปัจจัยหลายตัวและมีการผันแปรตลอดเวลา ตัวอย่างเช่น ไม้ดอกไม้ประดับมีลักษณะรูปทรงและสี สิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะที่ผู้ใช้พันธุ์พืชต้องพิจารณา มิใช่สิ่งที่สำนักงานคุ้มครองพันธุ์พืชใช้พิจารณาให้ความคุ้มครอง

(2) มีความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ (uniform) พันธุ์พืชมีความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ วัตถุประสงค์ของเกณฑ์เพื่อเป็นหลักประกันว่าพันธุ์พืชแต่ละต้นซึ่งเป็นตัวแทนของพันธุ์พืชที่ยื่นขอความคุ้มครอง มีความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ตามที่ได้บรรยายไว้

ความแตกต่าง (variation) ระหว่างต้นพืชแต่ละต้นภายในพันธุ์เดียว ต้องมีน้อยกว่าความแตกต่างที่สังเกตได้ภายในชนิดพืชเดียวกัน

ระดับความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ในพันธุ์พืชถูกกำหนดโดยลักษณะการขยายพันธุ์ของแต่ละชนิดพืช (species) และโครงสร้างทางพันธุกรรมของพันธุ์พืช ระดับความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ในพืชที่ผสมตัวเอง (self-pollinating species) และพืชที่ขยายพันธุ์โดยไม่ใช้เพศมีสูงกว่าพืชที่ผสมข้าม (cross-pollinating species) ในทำนองเดียวกัน พืชลูกผสมเชิงเดี่ยว (single cross hybrid) ในระหว่างสายพันธุ์แท้มีระดับความสม่ำเสมอสูงกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับลูกผสมเชิงคู่ (double cross hybrid) หรือพันธุ์สังเคราะห์ (synthetic variety)

ระดับความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ มิใช่มีความสำคัญเฉพาะใช้อธิบายลักษณะพันธุ์พืชที่ขอรับความคุ้มครองเท่านั้น ยังใช้พิจารณาคูณภาพผลผลิตการเกษตร หากผลผลิตขาดความสม่ำเสมอคุณภาพจะลดลง

(3) มีความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์เมื่อขยายพันธุ์ซ้ำต่อไป (stable)

วัตถุประสงค์ของเกณฑ์ข้อมูลเพื่อเป็นหลักประกันว่าพันธุ์พืชยังคงมีลักษณะประจำพันธุ์ไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อขยายพันธุ์สู่ชั่วต่อไป พันธุ์พืชที่เกิดจากการขยายพันธุ์มีลักษณะประจำพันธุ์ตามที่บรรยายไว้ในตอนที่ได้รับจดทะเบียน

งานปรับปรุงพันธุ์พืชสำหรับที่ผสมตัวเอง เช่น ข้าวเจ้า ข้าวบาร์เลย์ สำเร็จเมื่อลักษณะประจำพันธุ์พืชทางพันธุกรรมมีความคงตัว (genetically fixed) และปราศจากลักษณะผันแปร ไม่ว่าจะขยายพันธุ์กี่ชั่ว (several generation)

พันธุ์พืชที่ขาดความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์หรือขาดเสถียรภาพในเวลาที่ยื่นคำขอจะถูกปฏิเสธการให้ความคุ้มครอง

หากพันธุ์พืชขาดความคงตัว และความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ หลังจากได้รับความคุ้มครองสิทธิ เนื่องจากผู้ทรงสิทธิ (right's holder) ไม่รักษาลักษณะดังกล่าวตามที่บรรยายไว้ตอนยื่นคำขอ อนุสัญญาให้อำนาจในการยกเลิกสิทธิดังกล่าว

เงื่อนไขตามข้อ (1) ข้อ (2) และข้อ (3) ได้แก่ distinct uniform และ stable กำหนดขึ้นเพื่อใช้คุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ยื่นคำขอต้องนำพันธุ์พืชมาตรวจทางเทคนิคที่เรียกว่า DUS Testing ก่อนว่ามีลักษณะ 3 ประการหรือไม่

(4) มีลักษณะใหม่ (commercial novelty)

พันธุ์พืชที่ขอรับความคุ้มครองต้องเป็นพันธุ์พืชใหม่ ถ้าอนุญาตให้พันธุ์พืชที่เกษตรกรใช้อย่างแพร่หลายมาขอรับความคุ้มครองได้ ผลประโยชน์ของเกษตรกรในการเข้าถึง (access) และใช้พันธุ์พืชอย่างอิสระจะได้รับผลกระทบกระเทือนจากการผูกขาดทันที

ลักษณะความใหม่นั้นต้องมีลักษณะเป็นความใหม่ในทางการค้าก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียน แต่มีข้อยกเว้นในบางกรณีจำเป็นต้องตรวจสอบผลตอบแทนของตลาดต่อพันธุ์พืชใหม่ ก่อนที่ตัดสินใจว่าจะยื่นคำขอจดทะเบียนหรือไม่ จึงต้องมีบทบัญญัติ “Grace Periods” ให้ระยะเวลา 1 ปี ก่อนวันยื่นคำขอจดทะเบียนในประเทศที่ได้มีการยื่นคำขอ สำหรับประเทศอื่นๆ นอกจากประเทศที่มีการยื่นคำขอเป็นเวลา 5 ปี สำหรับกรณีไม่ยื่นต้นและต้นอ่อน และระยะเวลา 4 ปี สำหรับพืชชนิดอื่นๆ

3) ขอบเขตของสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช (scope of the breeder's right)

สิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช เป็นเรื่องสำคัญของอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ค.ศ. 1991 เนื่องจากผู้วิจัย ได้ศึกษาขอบเขตของสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช พบว่า ผู้ทรงสิทธิ นอกจากมีสิทธิเด็ดขาดในพันธุ์พืชคุ้มครองแล้ว ยังมีสิทธิในส่วนขยายพันธุ์พืช (propagating material) ส่วนที่เก็บเกี่ยว (harvested material) และผลผลิต (product) ที่เก็บเกี่ยวได้ ดังนี้

(1) สิทธิในส่วนขยายพันธุ์ (propagating material) ของพันธุ์พืชคุ้มครองตามข้อ 14 (1) เป็นสิทธิพื้นฐานที่เกิดจากสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช ภายใต้เงื่อนไขข้อ 15 ซึ่งเป็นบทบัญญัติว่าด้วยข้อยกเว้นการบังคับใช้สิทธิและข้อ 16 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยการสิ้นสุดสิทธิ

ลักษณะสิทธินี้คล้ายกับสิทธิที่เกิดจากสิทธิบัตร เป็นการขยายอำนาจของผู้ทรงสิทธิเพื่อกระทำการต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์จากสิทธิเป็นสิทธิที่ห้ามบุคคลต่างๆ กระทำตามที่กำหนดไว้ (right to prohibit)

ผู้ทรงสิทธิ (holder) สามารถใช้สิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชได้ 2 วิธี วิธีแรก คือ การใช้สิทธิเด็ดขาดต่อพันธุ์พืชคุ้มครองเพื่อใช้ประโยชน์โดยตรงและอีกวิธี คือ การอนุญาตให้ผู้อื่นๆ ใช้สิทธิดังกล่าว (granting licenses)

การที่ข้อ 14 (1) ขยายขอบเขตสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชครอบคลุมส่วนขยายพันธุ์พืชคุ้มครอง เนื่องจาก อนุสัญญาปี ค.ศ. 1978 อนุญาตให้เกษตรกรขยายพันธุ์พืชคุ้มครองและนำไปปลูกในไร่นาของตนเองในฤดูต่อไปได้ สิทธิดังกล่าวเรียกว่า “สิทธิเกษตรกร” (farmer’s exemption) การใช้สิทธินี้มีความยากลำบากที่ติดตามว่ามีการใช้พันธุ์พืชเฉพาะในไร่นาของตนเองหรือไม่เนื่องจากพืชต้นหนึ่งสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้มากมายโดย การใช้วิธีขยายพันธุ์ตามปกติ และในกรณีการขยายพันธุ์โดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อจะได้พันธุ์พืชปริมาณมากมายจึงมีการแก้ไขเพื่อให้ขยายความคุ้มครองสิทธิให้ครอบคลุม ส่วนขยายพันธุ์พืชตามอนุสัญญาปี ค.ศ. 1991 หากมีการกระทำตามข้อ (i) ถึงข้อ (vi) ต่อส่วนขยายพันธุ์พืชต้องขออนุญาตผู้ทรงสิทธิมิฉะนั้นถือว่าเป็นการกระทำละเมิด

(2) การกระทำต่อส่วนเก็บเกี่ยว (harvested material) การกระทำต่อส่วนเก็บเกี่ยว ได้แก่ การผลิต การขายหรือมีไว้เพื่อขาย และการรวบรวมจากส่วนเก็บเกี่ยวซึ่งเกิดจากการใช้ส่วนขยายพันธุ์พืชคุ้มครองโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิถือเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ทรงสิทธิ ตัวอย่าง พันธุ์พืช ก. เป็นพันธุ์พืชคุ้มครอง มีผู้นำเมล็ดพันธุ์ (ส่วนขยายพันธุ์) ของพันธุ์พืช ก. นำไปปลูกโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตจากต้นพืชซึ่งเกิดจากเมล็ดพันธุ์ของพันธุ์พืช ก. ถือเป็นการละเมิดสิทธิ เนื่องจากขอบเขตสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชครอบคลุมไปถึงผลผลิตที่เกิดจากการนำส่วนขยายพันธุ์ไปปลูกโดยมิได้รับอนุญาตด้วย

(3) การกระทำต่อผลผลิต (products) การกระทำต่อผลผลิต (products) ได้ถูกบัญญัติไว้ในข้อ 14 (3) ดังนี้ภาคีสมาชิกทุกประเทศต้องจัดให้มีการคุ้มครอง ต่อผลผลิตที่เกิดจากการใช้ส่วนเก็บเกี่ยวของพันธุ์พืชคุ้มครองโดยมิได้รับอนุญาตจากผู้ทรงสิทธิ การกระทำดังกล่าวต้องขออนุญาตผู้ทรงสิทธิ

(4) การคุ้มครองพันธุ์พืชที่เป็น essentially derived varieties
ขอบเขตสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชยังคุ้มครองพันธุ์พืชที่เป็น essentially derived varieties

(5) ข้อยกเว้นสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชสำหรับข้อยกเว้นสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชตามข้อ (iii) เป็นการกระทำเพื่อจุดมุ่งหมายปรับปรุงพันธุ์พืช ซึ่งเรียกโดยทั่วไปว่า “Breeder’s Exemption” นับเป็นบทบัญญัติที่สำคัญของอนุสัญญาเพื่อประกันว่า นักปรับปรุงพันธุ์พืชมีอิสระที่จะใช้พันธุ์พืชต่างๆ เพื่อเป็นแหล่งพันธุกรรมสำหรับผลิตพันธุ์พืชใหม่ โดยไม่ต้องขออนุญาตเจ้าของพันธุ์พืชคุ้มครองที่ตนเองใช้เป็นฐานในการประดิษฐ์หรือคิดค้นและในทำนองเดียวกัน เจ้าของพันธุ์พืชใหม่ที่ผลิตขึ้นมาต้องยินยอม ให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชคนอื่น ใช้พันธุ์พืชที่ตนได้รับความคุ้มครองเป็นแหล่งพันธุกรรมเพื่อประดิษฐ์หรือคิดค้นพันธุ์พืชใหม่ต่อไป

บทบัญญัติข้อยกเว้นสำหรับนักปรับปรุงพันธุ์พืช ให้มีสิทธิใช้พันธุ์พืชคุ้มครองของผู้อื่นเพื่อการประดิษฐ์พันธุ์พืชใหม่ นอกจากพันธุ์พืชที่มีลักษณะ essentially derived varieties บทบัญญัตินี้มีลักษณะเป็นข้อยกเว้นของข้อยกเว้นข้อยกเว้นสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชนอกจาก “Breeder’s Exemption” ยังมีข้อยกเว้นสำหรับเกษตรกรให้ใช้เมล็ดพันธุ์ที่เก็บเกี่ยวจากพันธุ์พืชคุ้มครอง สำหรับใช้ปลูกในไร่นาของตนเองในฤดู

ต่อไป ตามที่บัญญัติในข้อ 15 (2) อนุญาตให้รัฐภาคีสมาชิกกำหนดข้อยกเว้นสำหรับเกษตรกร แต่ทั้งนี้การจำกัดสิทธิของเป็นไปอย่างมีเหตุผล และผลประโยชน์ตามกฎหมายของนักปรับปรุงพันธุ์พืชต้องได้รับการปกป้อง

(6) การสิ้นสุดสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช (exhaustion of the breeder's right)

หมายถึง การที่ผู้ทรงสิทธิได้ขายหรือยินยอมให้วางตลาดส่วนต่างๆ ของพันธุ์พืชคุ้มครอง สิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชจะไม่ครอบคลุมส่วนต่างๆ ดังกล่าว

หลักการเบื้องต้นของการสิ้นสุดสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช (exhaustion of the breeder's right) เป็นหลักการที่ปรากฏทั่วไปในกฎหมายทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม มีจุดประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันผู้ทรงสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชให้ได้ใช้หรือบริหารสิทธิของตนเอง และได้รับผลตอบแทน (remuneration) ในทุกวงจรการผลิตพืช (every production cycle) ขอยกตัวอย่างกรณี ผู้ทรงสิทธิได้ส่งเมล็ดพันธุ์พืชคุ้มครองจำหน่ายในตลาด เขาไม่สามารถควบคุมดูแลมิให้ผู้อื่นนำเอาเมล็ดพันธุ์ไปเพาะปลูกเพื่อผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ หรือนำเอาเมล็ดพืชที่จำหน่ายเพื่อวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคนำไปใช้เพาะปลูก หรือนำส่วนเก็บเกี่ยวของพืชคุ้มครองไปจำหน่าย การกระทำดังกล่าวย่อมกระทบกระเทือนต่อประโยชน์ของผู้ทรงสิทธิได้รับผลตอบแทนจากการอนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิของตน เช่น การอนุญาตให้ขายส่วนเก็บเกี่ยวได้ ในกรณีผู้ปลูกไม้ตัดดอกได้รับอนุญาตให้นำไปตัดดอกไปขายในตลาดได้

ข้อยกเว้นหลัก exhaustion of the breeder's right มี 2 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การกระทำเกี่ยวกับการขยายพันธุ์พืชคุ้มครองเป็นที่น่าสงสัย เช่น กรณีขายเมล็ดพันธุ์แก่เกษตรกรเพื่อเพาะปลูกโดยมีวัตถุประสงค์ให้ได้ผลผลิตเพื่อการบริโภค ไม่ได้ผลิตเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย แต่เกษตรกรกลับนำผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ไปใช้เพื่อทำพันธุ์และขาย (การที่เกษตรกรเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ทำพันธุ์ในไร่นาของตนเองในฤดูกาลต่อไป สามารถปฏิบัติได้ตาม farmer's privileged)

ประการที่ 2 การส่งออก ส่วนของพันธุ์พืชคุ้มครอง (ส่วนขยายพันธุ์ ส่วนเก็บเกี่ยวรวมทั้งส่วนต่างๆ ของพืชทั้งต้น และผลผลิตได้จากส่วนเก็บเกี่ยว) ซึ่งสามารถใช้ขยายพันธุ์ได้ไปยังประเทศอื่นซึ่งมิได้ให้ความคุ้มครองพันธุ์พืชสกุลและชนิดพืชนั้น ยกเว้นแต่การส่งออกเพื่อวัตถุประสงค์ในการบริโภค

(7) อายุสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชอายุสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืช หมายถึง ระยะเวลาการคุ้มครองพันธุ์พืชจดทะเบียนตามข้อ 19 อนุสัญญาปี ค.ศ. 1991 ได้กำหนดระยะเวลาขั้นต่ำนับแต่วันได้รับสิทธิ (date of grant) สำหรับพืชทั่วไปไม่น้อยกว่า 20 ปี แต่สำหรับไม้ยืนต้นและต้นอุนุ่นไม่น้อยกว่า 25 ปี รัฐภาคีสมาชิกสามารถกำหนดระยะเวลาคุ้มครองมากกว่าก็ได้

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

พันธะกรณีที่มีต่อองค์การการค้าโลกประเทศไทยจึงได้มีการประกาศใช้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช โดยมีผลบังคับใช้เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542

1. หลักการและเหตุผลของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช มี 3 ประการ คือ

1) เพื่อส่งเสริมหรือสร้างแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืช วิจัย และพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ โดยอยู่ภายใต้หลักความปลอดภัยทางชีวภาพ และความมั่นคงทางอาหาร

2) เพื่อส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมือง

3) เพื่อให้ความคุ้มครองพันธุ์พืช

มีการดำเนินการดำเนินการอยู่ 3 ประการ ได้แก่ ต้องเป็นกฎหมายที่เอื้อประโยชน์ต่อนักปรับปรุงพันธุ์พืช กฎหมายมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพการเกษตรของประเทศไทย และประการสุดท้ายเป็นไปตามความต้องการของประเทศไทยในการอนุรักษ์และปกป้องทรัพยากรชีวภาพ

2. สาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช

1) ความหมายของพันธุ์พืช ความหมายของ “พืช” นี้ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช ได้กำหนดไว้ให้ หมายความว่า สิ่งมีชีวิตในอาณาจักรพืช และให้หมายความรวมถึงเห็ดและสาหร่าย แต่ไม่รวมถึงจุลินทรีย์อื่น ส่วนหากว่าเป็นพืชที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันนั้น ย่อมเรียกว่า “พันธุ์พืช” โดยในพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช ได้ให้คำนิยามของคำว่า “พันธุ์พืช” ไว้ หมายความว่ากลุ่มของพืชที่มีพันธุกรรม และลักษณะทางพฤกษศาสตร์เหมือนหรือคล้ายกัน มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สม่ำเสมอ คงตัว และแตกต่างจากกลุ่มอื่นในพืชชนิดเดียวกัน และให้หมายความรวมถึงต้นพืชที่จะขยายพันธุ์ให้ได้กลุ่มของพืชที่มีคุณสมบัติ ดังกล่าวข้างต้น ดังนี้ ความหมายของคุณสมบัติเฉพาะตัวที่สม่ำเสมอ (uniform) คือลักษณะของพืชในกลุ่มนั้น เช่น ใบ ลำต้น และดอก เป็นต้น เป็นอย่างเดียวกัน ไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนคุณสมบัติเฉพาะตัวที่คงตัว (stable) คือ ลักษณะของพืชนั้นมีลักษณะอย่างเดียวกัน อันคงที่ ไม่มีลักษณะเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะมีการขยายพันธุ์ไปกี่ครั้ง และใช้ระยะเวลาานเท่าใดก็ตาม และคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แตกต่าง (distinct) จากพืชกลุ่มอื่นในชนิดเดียวกัน คือ พืชที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่มีความแตกต่าง อันสามารถเห็นได้โดยชัดเจน เช่น สี รูปร่าง ความยาวของใบ และความต้านทานโรคราพืช (mildew-resistance) เป็นต้น

2) ลักษณะของพันธุ์พืช

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช มาตรา 11 บัญญัติว่า “พันธุ์พืชตามพระราชบัญญัตินี้ต้องประกอบด้วยลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) มีความสม่ำเสมอของลักษณะประจำพันธุ์ ทางด้านสัณฐานวิทยา สรีรวิทยา หรือคุณสมบัติอื่นที่เป็นผลเนื่องมาจากการแสดงออกของสภาพทางพันธุกรรม ที่จำเพาะต่อพันธุ์พืชนั้น

(2) มีความคงตัวของลักษณะประจำพันธุ์ที่สามารถแสดงลักษณะประจำพันธุ์ได้ในทุกครั้งของการผลิตส่วนขยายพันธุ์นั้น เมื่อขยายพันธุ์ด้วยวิธีทั่วไปสำหรับพืชนั้น

(3) มีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างจากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด ทางสัณฐานวิทยา สรีรวิทยา หรือมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งเป็นผลเนื่องจากการแสดงออกทางสภาพทางพันธุกรรมที่แตกต่างจากพันธุ์พืชอื่น

ลักษณะของพันธุ์พืชตาม (1) ไม่ใช่บังคับกับพันธุ์พืชป่า”

มาตรา 11 ได้กำหนดลักษณะของพันธุ์พืช ซึ่งจะได้รับ ความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชนี้ไว้ ซึ่งต้องประกอบด้วยดังนี้

(1) ความสม่ำเสมอ พันธุ์พืชต้องมีความสม่ำเสมอ (uniformity) ของลักษณะประจำพันธุ์ คือต้องมีลักษณะเป็นอย่างเดียวกัน อันคาดเดาได้ ทางด้านรูปร่าง ลักษณะ หรือคุณสมบัติ เช่น ลักษณะของกิ่ง ลำต้น สีของใบ ลักษณะของดอกและผลผลิต เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามลักษณะของรูปแบบประจำ

ของพันธุ์พืชนั้น อย่างไรก็ตามลักษณะความสม่ำเสมอของพันธุ์พืชนี้ ไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในลักษณะของพันธุ์พืชป่า ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงทางลักษณะได้ด้วยวิธีทางตามธรรมชาติ

(2) ความคงที่ พันธุ์พืชต้องมีความคงที่ (stability) ของลักษณะประจำพันธุ์ที่สามารถแสดงลักษณะดังกล่าวของส่วนขยายพันธุ์ได้ในทุกครั้งที่มีการนำพันธุ์นั้นมาขยายด้วยวิธีทั่วไปสำหรับพืชพันธุ์นั้น กล่าวคือ ลักษณะอันแตกต่างของพันธุ์พืชนั้น ต้องสามารถผลิตได้อีกจากเมล็ดพันธุ์ โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะสำคัญของพันธุ์ดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบกับพันธุ์พืชในลักษณะเดียวกัน เมื่อใช้กรรมวิธีผสมพันธุ์เช่นเดียวกัน

(3) ความแตกต่าง พันธุ์พืชต้องมีความแตกต่าง (distinctiveness) ของลักษณะประจำพันธุ์จากพันธุ์อื่นอย่างเด่นชัด ไม่ว่าจะด้วยลักษณะทางกายภาพ หรือเกี่ยวข้องกับกรรมวิธี หรือลักษณะของผลผลิตของพืชพันธุ์พืชนั้นเปรียบเทียบกับพืชพันธุ์อื่น

3) ลักษณะของพันธุ์พืชที่สามารถขอรับความคุ้มครอง

(1) ลักษณะของพันธุ์พืชใหม่

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช มาตรา 12 ได้กำหนดลักษณะของพันธุ์พืช ที่จะขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ต้องมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

ก. เป็นพันธุ์พืชที่ไม่มีการนำส่วนขยายพันธุ์มาใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการขายหรือจำหน่ายด้วยประการใด ทั้งในหรือนอกประเทศไทยโดยนักปรับปรุงพันธุ์ หรือด้วยความยินยอมของนักปรับปรุงพันธุ์เกินกว่าหนึ่งปี ก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน

ข. มีความแตกต่างจากพันธุ์พืชอื่นที่ปรากฏอยู่ในวันยื่นขอจดทะเบียน โดยความต่างต่างนั้นเกี่ยวข้องกับลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อการเพาะปลูกการบริโภค เกษตรกรรมการผลิต หรือการแปรรูป และให้หมายความรวมถึงมีความแตกต่างจากพันธุ์พืช ได้รับการจดทะเบียนคุ้มครองไว้แล้ว ไม่ว่าจะในหรือนอกประเทศไทย ก่อนวันยื่นขอจดทะเบียน หรือพันธุ์พืชที่มีการยื่นขอจดทะเบียนในประเทศไทยไว้แล้ว และได้รับการจดทะเบียนในเวลาต่อมา

อย่างไรก็ตาม มาตรา 13 ได้กำหนดลักษณะของพันธุ์พืชใหม่ซึ่งห้ามมิให้จดทะเบียนเพื่อการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชนี้ อันได้แก่พันธุ์พืชใหม่ที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงในทางตรงหรือทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพหรือสวัสดิภาพของประชาชน

นอกจากนี้ พันธุ์พืชใหม่ที่ได้จากการตัดต่อพันธุกรรม จะจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ได้ต่อเมื่อผ่านการประเมินผลกระทบทางด้านความปลอดภัยต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพหรือสวัสดิภาพของประชาชน จากกรมวิชาการเกษตร หรือหน่วยงานหรือสถาบันอื่นที่คณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชกำหนด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) ลักษณะของพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า

พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช มาตรา 3 ได้กำหนดลักษณะของพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์พืชป่า ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ทางการค้าโดยพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป ได้แก่ พันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศ หรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้

ประโยชน์อย่างแพร่หลายและให้รวมถึงพันธุ์พืชที่ไม่ใช่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น หรือพันธุ์พืชป่า ส่วนพันธุ์พืชป่าได้แก่ พันธุ์พืชที่มีหรือเคยมีอยู่ในประเทศ ตามสภาพธรรมชาติ และยังมีได้นำมาใช้เพาะปลูกอย่างแพร่หลาย

(3) การได้มาซึ่งความคุ้มครอง

การคุ้มครองพันธุ์พืชตามพระราชบัญญัตินี้ เกิดขึ้นได้ 2 วิธี คือ

(1) มีผู้ร้องขอ ซึ่งได้แก่ กรณีพันธุ์ใหม่ และพันธุ์พื้นเมืองเฉพาะถิ่น เนื่องจาก

มีผู้พิทักษ์ดูแลพันธุ์พืชดังกล่าวทั้ง 2 ประเภท อย่างชัดเจน

(2) เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งได้แก่กรณีพันธุ์พื้นเมืองทั่วไปและพันธุ์ป่า

เนื่องจากมีผู้พิทักษ์ดูแลพันธุ์พืชทั้ง 2 ประเภท อยู่เป็นจำนวนมาก กฎหมายจึงให้สิทธิตกแก่รัฐ เพื่อนำผลประโยชน์ที่อาจจะเกิดขึ้นไปใช้ในการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์พืช

(4) การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

พันธุ์พืชใหม่ซึ่งนักปรับปรุงพันธุ์อาจขอรับสิทธิจำเพาะ หรือสิทธิเด็ดขาด

(exclusive right) จากรัฐได้นั้น อย่างน้อยต้องไม่เคยมีการจำหน่ายส่วนขยายพันธุ์เกิน 1 ปีก่อนยื่นขอรับความคุ้มครอง นอกจากนี้พันธุ์ใหม่ยังต้องมีประโยชน์ต่อการเพาะปลูก บริโภค เกษษกรรม ผลิตหรือแปรรูป ต่างจากพันธุ์อื่นที่มีอยู่ทั่วไปหรือพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองก่อนที่พันธุ์ใหม่นี้จะได้รับความคุ้มครอง ดังปรากฏรายละเอียดใน มาตรา 12 ทั้งนี้พันธุ์ใหม่ที่จะขอรับสิทธิจำเพาะได้นั้นจะต้องเป็นพืชชนิดที่รัฐมนตรีประกาศตามมาตรา 13 อย่างไรก็ตาม มาตรา 14 ได้ห้ามให้ความคุ้มครองแก่พันธุ์พืชใหม่ที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ หรือสวัสดิภาพของประชาชน โดยหาเป็นพืชแปลงพันธุ์ซึ่งได้จากการตัดต่อสารพันธุกรรมจะได้รับความคุ้มครอง หลังจากการประเมินด้านความปลอดภัยทางชีวภาพและด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมแล้วเท่านั้น

มาตรา 15 ได้ระบุถึงคุณสมบัติของนักปรับปรุงพันธุ์พืชซึ่งมีสิทธิยื่นขอรับสิทธิจำเพาะ โดยอาจเป็นปัจเจกบุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล ซึ่งอาจเป็นนายจ้างหรือผู้ว่าจ้างของผู้ปฏิบัติในการปรับปรุงพันธุ์ที่มีสัญชาติ สำนักงานใหญ่ ภูมิลำเนา หรือประกอบธุรกิจอย่างจริงจังในประเทศไทย หรือประเทศภาคีสมาชิกองค์การการค้าโลกซึ่งมีการใช้หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (national treatment) ในกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศนั้น ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามหลักคนชาติตามพันธกรณีของการเป็นประเทศภาคีสมาชิกขององค์การการค้าโลก ทั้งนี้ มาตรา 19 ได้ระบุรายละเอียดขององค์ประกอบของคำขอจดทะเบียนไว้ เพื่อให้สาธารณชนมีโอกาสเข้าถึงวิธีการให้ได้มาซึ่งพืชพันธุ์ใหม่ และเป็นหลักประกันให้เจ้าของสิทธิในพันธุ์ต้นกำเนิดหรือพันธุ์พ่อแม่ ในการได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์

หากพันธุ์ใหม่ที่ยื่นขอรับความคุ้มครอง ผ่านการตรวจสอบและโต้แย้งตามขั้นตอนต่างๆ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนี้แล้ว เจ้าของพันธุ์จะได้รับความคุ้มครอง 12, 17 หรือ 27 ปี ในกรณีที่เป็นพืชอายุไม่เกิน 2 ปี พืชที่มีอายุเกิน 2 ปี หรือพืชที่ใช้ประโยชน์จากเนื้อไม้ตามลำดับ ทั้งนี้นับแต่วันที่ออกหนังสือสำคัญ (มาตรา 31) โดยมาตรา 33 ได้ระบุถึงสิทธิจำเพาะของเจ้าหน้าที่พันธุ์ใหม่ว่ามีสิทธิแต่ผู้เดียวในการขาย จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้เพื่อการดังกล่าว ซึ่งส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์ใหม่ อันหมายถึงส่วนของพืชที่ทำให้เกิดพืชต้น

ใหม่ที่มีลักษณะเหมือนพันธุ์นั้นได้ โดยเจ้าของสิทธิจะต้องติดเครื่องหมายให้ผู้อื่นทราบว่าส่วนขยายพันธุ์ที่มีจำหน่ายนั้นได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายโดยเครื่องหมายต้องเป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด (มาตรา 34)

อย่างไรก็ตาม สิทธิจำเพาะในพันธุ์ใหม่ ไม่ครอบคลุมถึงการกระทำที่ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อการขยายพันธุ์การนำไปใช้ปรับปรุงหรือพัฒนาพันธุ์ซึ่งกระทำโดยสุจริต การกระทำเพื่อใช้เพาะปลูกในแปลงของตามขอบเขตที่กำหนด การกระทำที่มีใช้เพื่อการค้า แลการกระทำกับส่วนขยายพันธุ์ที่ได้มาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา 32) อนึ่งสิทธิจำเพาะนี้เจ้าของสิทธิอาจโอนสิทธิให้แก่บุคคลอื่นหรืออนุญาตให้บุคคลอื่นใช้ก็ได้ (มาตรา 32)

4. พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535

สิทธิบัตร (patents) เป็นสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property right) ประเภทหนึ่ง ซึ่งทรัพย์สินทางปัญญานี้หมายความรวมถึงสิทธิทางกฎหมายที่มีอยู่เหนือสิ่งที่เป็นผลผลิตจากมันสมองของมนุษย์ทุกประเภท รวมทั้งการประดิษฐ์ (inventions) การออกแบบ (designs) เครื่องหมายที่ใช้กับสินค้าและบริการ (trade and service marks) การแสดงออกซึ่งความคิด (expression of ideas) เป็นต้น กล่าวโดยทั่วไปทรัพย์สินทางปัญญานั้นอาจจำแนกออกได้เป็นสองประเภทใหญ่ๆ คือ สิทธิในทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (industrial property rights) และลิขสิทธิ์ (copyrights) โดยสิทธิบัตรได้ถูกจัดอยู่ในประเภทสิทธิในทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม เช่นเดียวกับเครื่องหมายการค้า และการออกแบบทางอุตสาหกรรม

สิทธิบัตรนั้นมีความหมายเป็นสองนัย ในความหมายอย่างแคบ สิทธิบัตรหมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้แก่ปัจเจกชน เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งตามความหมายนี้ สิทธิบัตรจะมีลักษณะเป็นสิทธิประเภทหนึ่ง ในอีกแง่หนึ่งสิทธิบัตรในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง สิทธิเด็ดขาดตามกฎหมายที่รัฐออกให้แก่บุคคลที่ได้ยื่นคำขอรับสิทธิบัตร และได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด โดยสิทธิเด็ดขาดดังกล่าวจะให้อำนาจผู้ทรงสิทธิ ที่จะกีดกันและหวงห้ามบุคคลอื่นมิให้กระทำการแสวงหาประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดจากการประดิษฐ์ไม่ว่าจะเป็นการผลิต ขาย จำหน่าย นำเข้า หรือใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์ในลักษณะอื่น โดยปราศจากความยินยอมของผู้ทรงสิทธิบัตร

การประดิษฐ์ดังต่อไปนี้ไม่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติ

- (1) จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช
- (2) กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
- (3) ระบบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
- (4) วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคมมนุษย์ หรือสัตว์
- (5) การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดี อนามัยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

5. พระราชบัญญัติสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (geographical indications) เป็นส่วนหนึ่งของการให้การคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (intellectual property right) ภายใต้ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Right) หรือความตกลงทริปส์ (TRIPs) ของความตกลงมาราเกช (Marrakesh) ซึ่งได้จัดตั้งองค์การการค้าโลก (World Trade Organization- WTO) ประเทศไทยในฐานะที่เป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกจึงมีพันธกรณี (obligations) ที่จะต้องให้การคุ้มครองสิทธิลักษณะนี้ด้วย

สำหรับประเทศไทยแล้ว สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นการคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาประเภทใหม่ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 โดยได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยมีวุฒิสภาได้แก้ไขร่างพระราชบัญญัติบางส่วน และได้ส่งกลับไปสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และในปัจจุบันประเทศไทยมีพระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 เป็นกฎหมายคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอีกฉบับหนึ่งของประเทศไทย

1) ความหมายของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ความตกลงทริปส์ ข้อ 22 บัญญัติความหมายของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “สิ่งบ่งชี้แสดงแหล่งที่มาของสินค้า ซึ่งมีแหล่งกำเนิดในประเทศสมาชิก ภูมิภาคหรือในท้องถิ่นนั้น อันแสดงถึงที่มาเป็นเงื่อนไขที่สำคัญต่อคุณภาพชื่อเสียงหรือลักษณะของสินค้า”

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ตามความตกลงทริปส์ ดังกล่าว ถือได้ว่าเป็นการกำหนดคำและความหมายขึ้นมาใหม่ภายใต้การเจรจาอนุสัญญา ของแกตต์ ซึ่งมีที่มาจากกรณีพิพาทแนวคิดในการคุ้มครองเครื่องหมายแหล่งกำเนิด (appellation of origin) และสิ่งบ่งชี้แหล่งที่มา (indications of source) ซึ่งทั้งเครื่องหมายแหล่งกำเนิดและสิ่งบ่งชี้แหล่งที่มา เป็นการคุ้มครองสิทธิในสินค้าที่มีความเชื่อมโยงกับชื่อแหล่งที่มาของสินค้าตามกฎหมายระหว่างประเทศก่อนที่จะมีการกำหนดให้มีการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ตามความตกลงทริปส์ ซึ่งการคุ้มครองสิทธิทั้งสองลักษณะดังกล่าวมีความเกี่ยวเนื่องกับการคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นอย่างมาก โดยจะศึกษารายละเอียดในหัวข้อต่อไป

ในความหมายของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นการให้ความคุ้มครองสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะต้องมีการผลิตหรือมีแหล่งกำเนิดจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ใดๆ ไม่ว่าจะเป็นชุมชนเล็กๆ ในกลุ่มครัวเรือน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จนถึงประเทศที่เป็นพื้นฐานทางภูมิศาสตร์ เช่น สินค้า ประเภทน้ำปลา ที่ทำมาจากปลาสร้อย และมีการผลิตที่บ้านปากคลอง ตำบลห้วยตง อำเภอเมือง จังหวัดพิจิตร หรือปลาสามที่มีการผลิตที่กว๊านพะเยา จังหวัดพะเยา หรือแม้แต่ข้าวหอมมะลิจากประเทศไทย เป็นต้น แต่มีข้อพึงสังเกตว่าพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เป็นหน่วยย่อยๆ เช่น หากในซอยข้างโรงพยาบาลกลางที่ตั้งอยู่ในเขตพระนครมีผู้ผลิตลูกชิ้นปลา และมีผู้นิยมลูกชิ้นดังกล่าวจนมีชื่อเรียกว่าลูกชิ้นปลาซอยโรงพยาบาลกลาง เช่นนี้จะถือได้ว่าเป็นชื่อของพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ได้หรือไม่ซึ่งหากพิจารณาจากบริเวณที่ตั้งของผู้ขายลูกชิ้นปลา ซอยโรงพยาบาลกลางในเขตพระนครดังกล่าวถือได้ว่าเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์แห่งหนึ่ง และการใช้ชื่อลูกชิ้นปลาซอยโรงพยาบาลกลางน่าจะเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ที่แสดงถึงแหล่งกำเนิดของสินค้าได้ แต่การใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หน่วยย่อยๆ อย่างเช่น ซอยโรงพยาบาลกลางเช่นนี้ไม่น่าจะนำมาใช้ได้เนื่องจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์หน่วยย่อยๆ ดังกล่าวมีเป็นจำนวนมากการที่จะคุ้มครองสินค้าที่มาจากเขตพื้นที่ย่อยๆ

จึงเป็นเรื่องยากในการควบคุมหากมีการจดทะเบียนหรือขึ้นทะเบียนสินค้าดังกล่าว และอาจเป็นการทำให้คุณค่าของสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ประเภทอื่นๆ เสื่อมลงไปด้วย

เมื่อพิจารณาจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ตามความหมายของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ข้อ 22 ดังกล่าวที่ใช้คำว่า ภูมิภาคหรือในท้องถิ่น เป็นการใช้คำที่มีความหมายกว้างไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เป็นประเทศจนถึงเขตภูมิภาคหรือท้องถิ่นย่อยๆ เช่น ตำบล หรือหมู่บ้าน จึงจำเป็นที่อาจต้องกำหนดเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ในส่วนย่อยที่สุด คือ หมู่บ้าน เพื่อมิให้มีการกำหนดพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่ย่อยลงไปอีก เช่น ในตรอก ซอย เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามหน่วยพื้นที่ภูมิศาสตร์ย่อยๆ เหล่านี้ อาจมีการรวมกลุ่มกันขึ้นและมีการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นไปได้ว่าการรวมกลุ่มทางพื้นที่ของหน่วยงานภูมิศาสตร์ย่อยๆ นี้ สามารถผลิตสินค้าโดยใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้ เช่น บริเวณตรอกหรือซอยแห่งหนึ่งมีการผลิตชาหมุดัมพะโล้ด้วยสูตรพิเศษเฉพาะตัวของผู้ผลิตในตรอกนั้น ต่อมาผู้ผลิตชาหมุดัมพะโล้บริเวณตรอกหรือซอยดังกล่าวและเขตพื้นที่ใกล้เคียงที่มีการผลิตชาหมุดัมพะโล้โดยใช้สูตรคล้ายๆ กัน มีการรวมกลุ่ม และเรียกเขตพื้นที่โดยรวมว่า ชาหมุดตรอก/ซอย ... เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม กรณีหน่วย ภูมิศาสตร์ย่อยๆ ดังกล่าว อาจเป็นปัญหาที่มีการพิจารณาตีความต่อไปได้ว่าสามารถนำมาให้เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ได้หรือไม่

สาระสำคัญที่อยู่ภายใต้ความหมายของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ นอกจากสินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มีการผลิตหรือมีแหล่งกำเนิดจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์แล้ว สินค้าดังกล่าวจะต้องมีคุณภาพ (quality) มีชื่อเสียง (reputation) หรือมีลักษณะอื่นใด (other characteristics) ซึ่งมีที่มาจากพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ดั้งเดิม (geographical origin)

กล่าวโดยสรุป สินค้าที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะต้องมีความเชื่อมโยงกับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ตลอดจนสินค้าที่ผลิตจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นๆ จะต้องมีความคุณภาพชื่อเสียง และลักษณะอื่นใดเป็นที่รู้จักและยอมรับในหมู่ผู้บริโภค ลักษณะเด่นของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ มีมาจากองค์ประกอบสองด้าน คือ องค์ประกอบด้านธรรมชาติ (natural factor) และองค์ประกอบด้านมนุษย์ (human factor) ซึ่งแยกพิจารณา ได้ดังนี้

2) องค์ประกอบด้านธรรมชาติของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ เป็นสิ่งที่แสดงความเชื่อมโยงระหว่างสินค้ากับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์อย่างแท้จริง เช่น ภูมิภาค ความเชื่อมโยงระหว่างสินค้ากับพื้นที่ทางภูมิศาสตร์อย่างแท้จริง เช่น ภูมิภาค ภูมิอากาศ ทวีป ทรัพยากรธรรมชาติ หรือดิน ฯลฯ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้สินค้าที่ผลิตในแต่ละเขตพื้นที่ทางภูมิศาสตร์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ส่งผลให้สินค้านั้นมีคุณภาพและชื่อเสียงในหมู่ผู้บริโภค เช่น ในกรณีของไข่เค็มไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความเหมาะสม และเอื้อต่อการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ มีอาหารบางประเภทสำหรับเปิดที่ทำให้เปิดอกไข่มาจะมีสีแดงมากและมีเนื้อแน่น ตลอดจนถึงในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมยิ่งต่อการนำมาใช้ห่อไข่เปิดเพื่อทำไข่เค็ม เป็นต้น

3) องค์ประกอบด้านมนุษย์ของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความชำนาญพิเศษเฉพาะของผู้ผลิตสินค้าในชุมชน ที่อาจมีการสืบทอดกรรมวิธีหรือสูตรที่ใช้ในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับโดยผู้บริโภคว่าสินค้านั้นจะต้องมีที่มาจากพื้นที่เฉพาะ เช่น ช่างทำนาฬิกาในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ จะมีลักษณะในการผลิตนาฬิกาจักรกลที่เดินได้เที่ยงตรง จนเป็นที่ยอมรับว่าถ้าเป็นนาฬิกาที่เดินได้อย่างเที่ยงตรงต้องผลิตจากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ (Swiss made) หรือในกรณีของผ้าทอ

เกาะยอ ที่ราษฎรในเกาะยอ จังหวัดสงขลา มีฝีมือและใช้กรรมวิธีในการทอผ้าที่มีความสวยงามและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เป็นที่ยอมรับว่าเป็นผ้าทอที่มีคุณภาพและชื่อเสียง เป็นต้น

2. การออกแบบสอบถาม แบบสอบถามนี้ใช้ประกอบการประชุมระดมความคิดเห็น โดยแบ่งเป็น 4 หัวข้อหลัก ดังนี้
  1. ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบถึงข้อมูล สถานภาพ เป็น นักปรับปรุงพันธุ์ เกษตรกร นักการศึกษา หรืออื่นๆ และเกี่ยวข้องกับการดำเนินการพืชชนิดใด
  2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ เพื่อทราบข้อมูลพื้นฐาน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายก่อนและหลังการประชุม
  3. ผลกระทบที่เกิดจากกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่เพื่อทราบถึงแนวความคิด ประสบการณ์ที่ผ่านมาว่ากฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่จะส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้า
  4. ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ทราบถึงแนวความคิดที่จะให้มีการพัฒนากฎหมายตลอดจนวิธีการในการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
3. จัดประชุม/สัมมนา เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีการจัดทั้งสิ้น 4 ครั้ง ตามภูมิภาคคือ
  1. เชียงใหม่ วันที่ 16 ธันวาคม 2553
  2. ขอนแก่น วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2554
  3. สงขลา วันที่ 12 กรกฎาคม 2554
  4. ปทุมธานี วันที่ 6 กันยายน 2554

การจัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะแบ่งออกเป็น 2 ภาค ภาคแรกจะเป็นการบรรยายถึงสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช และภาคที่สอง จะเป็นการรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ พร้อมแจกแบบสอบถามโดยผู้เข้าร่วมประชุม ผลการดำเนินการสรุปได้ คือ

1. ข้อมูลทั่วไป

อาชีพ	หน่วยงาน	พืช	จำนวน
เกษตรกร	-	พืชไร่/ข้าว	10
นักปรับปรุงพันธุ์พืช	เอกชน	พืชไร่	30
นักปรับปรุงพันธุ์พืช	ราชการ	พืชไร่/พืชสวน	10
ผู้จัดจำหน่ายพันธุ์พืช	เอกชน	พืชไร่	20
นักการศึกษา	ราชการ	พืชไร่/พืชสวน	12
อื่นๆ			6

2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
ส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมประชุมจะมีความรู้ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มาก่อน แต่ยังขาดความเข้าใจในเนื้อหาของสาระของกฎหมาย
3. ผลกระทบเกิดจากกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

(1) ผลกระทบทางด้านบวก

- ก. ผลกระทบต่อพันธุ์พืชใหม่ ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่า กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะสร้างแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืช ทำให้เกิดพันธุ์พืชใหม่ๆ เพิ่มขึ้น นอกจากนี้พันธุ์พืชใหม่จากต่างประเทศก็จะมีการนำเข้ามาเผยแพร่ในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น
- ข. ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่ากฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช น่าจะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเกษตร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

(2) ผลกระทบทางด้านลบ

- 1) ด้านราคาของพันธุ์พืช ผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นเกษตรกรและผู้ผลิตจำหน่ายเมล็ดพันธุ์เกรงว่าการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่จะทำให้ราคาเมล็ดพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น ในขณะที่ผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นนักปรับปรุงพันธุ์ เห็นว่า การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่จะไม่ทำให้ราคาเมล็ดพันธุ์สูงขึ้น เนื่องจากยังมีการแข่งขันจากคู่แข่งอื่น แต่ทั้งนี้ราคาเมล็ดพันธุ์ที่ได้รับการคุ้มครอง อาจมีราคาเพิ่มขึ้น เนื่องจากต้องมีการแข่งขันผลประโยชน์จากการใช้พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป ตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

2) ผลกระทบจากข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ประเด็นที่ 1

ความหมายของพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศหรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย และให้หมายรวมถึงพันธุ์พืชที่ไม่ใช่พันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่นหรือพันธุ์พืชป่า ซึ่งที่ประชุมที่เป็นนักปรับปรุงพันธุ์พืชส่วนใหญ่ เห็นว่า ความหมายดังกล่าวที่หมายถึงพันธุ์พืชทุกพันธุ์ที่มีอยู่ในประเทศไทยยกเว้น เป็นพันธุ์พืชใหม่ พันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น และพันธุ์พืชป่า จะสร้าง ปัญหาอุปสรรค ในการพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ เนื่องจากพันธุ์พืชที่ใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ของผู้ประกอบการเอกชนส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พืชที่นักปรับปรุงพันธุ์เหล่านั้นคัดพันธุ์ขึ้นมาเองหรือนำเข้ามาจากบริษัทแม่จะต่างประเทศ ซึ่งหากจะต้องถูกบังคับว่า จะต้องเป็นพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปแล้ว นอกจากจะไม่ชอบธรรมแล้ว ในทางปฏิบัติยิ่งยากที่จะพิสูจน์พันธุ์ด้วย

ประเด็นที่ 2

นักปรับปรุงพันธุ์จากภาคเอกชนและภาคการศึกษาที่ทำการปรับปรุงพันธุ์พืชที่ไม่ใช่พืชเศรษฐกิจ และได้พันธุ์ใหม่ไม่สามารถ ขอจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้ เพราะรัฐมนตรีไม่ได้ประกาศกำหนดให้พืชชนิดดังกล่าวให้เป็นพันธุ์ใหม่ ที่ จะได้รับการคุ้มครองตามมาตรา 14 พืชชนิดที่รัฐมนตรีประกาศให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครอง (ตารางภาคผนวกที่ 2)

ประเด็นที่ 3

ปัญหาเรื่องป้องกันการละเมิดสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ นักปรับปรุงพันธุ์ส่วนใหญ่เห็นว่ากรณีที่กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชให้การคุ้มครองสิทธินักปรับปรุงพันธุ์พืชได้ก็ต่อเมื่อได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งถ้าเป็นพืชที่มีความต้องการของตลาด เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและขยายพันธุ์เช่น ไม้ดอกไม้ประดับ จะทำให้สิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครองเสียหายได้จนบางครั้งอาจไม่มีประโยชน์ที่จะได้รับการคุ้มครอง

ประเด็นที่ 4

ปัญหาเรื่องการค้าและการทางกฎหมายแก่ผู้ละเมิดสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง นักปรับปรุงพันธุ์พืชส่วนใหญ่เห็นว่า ถึงแม้กฎหมายจะกำหนดโทษทางอาญาไว้ คือ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ รวมทั้งมีข้อกำหนดให้ศาลมีอำนาจสั่งการชดเชยค่าเสียหาย การสูญเสียผลประโยชน์และค่าใช้จ่ายอันจำเป็นในการบังคับตามสิทธิของผู้ทรงสิทธิก็ตาม แต่ตามข้อเท็จจริง ในกรณีที่เป็นผู้ทรงสิทธิรายย่อย การดำเนินคดี ตลอดจนการพิสูจน์ข้อเท็จจริง ถือได้ว่าเป็นเรื่องยากมาก ซึ่งอาจถือได้ว่าเป็นช่องว่างที่สำคัญของกฎหมายประการหนึ่ง

ประเด็นที่ 5

ปัญหาเรื่อง การต้องขออนุญาตก่อนการปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อการค้าโดยใช้พันธุ์กรรมจากพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปหรือพันธุ์พืชใหม่ นักปรับปรุงพันธุ์พืชส่วนใหญ่ทั้งภาครัฐและเอกชน มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องนี้ว่าจะเป็นการอุปสรรคที่สำคัญ มากกว่าประเด็นการแบ่งปันผลประโยชน์ เนื่องจากในการปรับปรุงพันธุ์พืชนั้น โอกาสที่จะประสบผลสำเร็จ ได้พันธุ์พืชใหม่ที่ตลาดต้องการนั้นยากมาก ดังนั้น ส่วนใหญ่ จะเป็นการทดสอบก่อนและขาดคัดเลือกแล้วมีโอกาสเป็นไปได้ จึงจะเริ่มโครงการปรับปรุงพันธุ์พืชจริงๆ ซึ่งข้อกำหนดในกฎหมายเรื่องนี้เขียนไว้กว้างมากทำให้การบังคับใช้สำเร็จได้ยาก เว้นแต่เมื่องานปรับปรุงสำเร็จแล้วมาขอรับความคุ้มครองจะชัดเจนมากกว่า

ประเด็นที่ 6

ประเด็นอื่นๆ ที่ประชุมที่เป็นเกษตรกรให้ความเห็นว่าไม่เคยรู้จักตัวแทนเกษตรกรที่เป็นกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชเลยนักปรับปรุงพันธุ์พืชหลายคนแสดงความกังวลถึงความรู้ความเข้าใจกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของพนักงานเจ้าหน้าที่ บางครั้งเรื่องเดียว แต่ให้ความเห็นแตกต่างกัน

3 ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบทางกฎหมายต่อแนวทางในการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

จากขั้นตอนการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่และความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ สามารถวิเคราะห์ผลกระทบทางกฎหมายต่อแนวทางในการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้ดังนี้

(1) ผลกระทบทางด้านบวก

กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชพิจารณาจากความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบกับกฎหมายคุ้มครองพันธุ์ พืชรวมทั้ง ตารางที่ 1 ในภาคผนวก สรุปได้คือโดยภาพรวมกฎหมายคุ้มครองของประเทศไทยสามารถ

ตอบสนองต่อพันธกรณีที่ประเทศไทยมีต่อองค์การค้าโลก และสามารถสร้างแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชได้ระดับหนึ่ง โดยมีนักปรับปรุงพันธุ์พืช นักปรับปรุงพันธุ์พืชใหม่มาขอรับความคุ้มครอง 618 พันธุ์ ซึ่งพันธุ์พืชใหม่เหล่านี้จะเป็นทางเลือกที่สำคัญให้แก่เกษตรกรในการเพาะปลูกพืชเพื่อให้ได้ผลผลิตที่เพิ่มขึ้น

(2) ผลกระทบทางด้านลบ

ผลกระทบด้านราคาของพันธุ์พืช ตามข้อกังวลของผู้เข้าร่วมประชุมที่เป็นเกษตรกร และผู้จำหน่ายพันธุ์พืช ซึ่งเกรงว่าการมีกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชแล้วจะทำให้ราคาของพันธุ์พืชสูงขึ้นนั้น เรื่องนี้สามารถวิเคราะห์ได้เป็น 2 ส่วนคือ

ก. ชนิดของพันธุ์พืชที่รัฐมนตรีจะประกาศรับจดทะเบียนเป็นพันธุ์พืชใหม่ที่จะได้รับการคุ้มครองได้นั้น มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจากคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชคือ ชนิดพันธุ์พืชนั้นจะต้องมีคุณค่าทางเศรษฐกิจ มีนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่เป็นคนไทยกำลังปรับปรุงอยู่ กรมวิชาการเกษตรสามารถตรวจสอบได้และประการสุดท้ายคือ จะต้องมีความเหมาะสมกับที่ปลูกในท้องถิ่นด้วย

จากเหตุผลของการประกาศชนิดพันธุ์พืชที่จะได้รับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ จะเห็นว่า ถึงแม้ว่าพันธุ์พืชใหม่ ที่ได้รับการคุ้มครองจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากพันธุ์พืชที่มีอยู่แล้วก็ตาม เกษตรกรก็ยังมีทางเลือกที่จะใช้พันธุ์พืชพื้นเมืองที่มีอยู่เดิม ทำให้การกำหนดราคาของพันธุ์พืชให้สูงจนเกินกว่าปกติไม่น่าจะเกิดขึ้นได้

ข. พิจารณาประกอบกับข้อกำหนดคุ้มครองพันธุ์พืชมาตรา 37 ซึ่งกำหนดว่า ถ้ามีการขายส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชใหม่ที่ได้รับการคุ้มครองในปริมาณที่ไม่เพียงพอหรือในราคาเกินควร อธิบดีโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการอาจออนุญาตให้บุคคลอื่นผลิต ขาย หรือจำหน่ายด้วยประการใด ในส่วนขยายพันธุ์ของพันธุ์พืชใหม่ซึ่งเป็นข้อกำหนดยกเว้นสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

จากหลักเกณฑ์การประกาศชนิดพันธุ์พืชที่จะไม่รับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ และข้อกำหนดที่มีอยู่ในกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช มีความเพียงพอที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าราคาของพันธุ์พืชใหม่ที่ได้รับการคุ้มครองจะไม่สูงมากจนเกินไป

2) ผลกระทบจากข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

ประเด็นที่ 1.

ความหมายของพันธุ์พื้นเมืองและพันธุ์พืชป่า ซึ่งมีการกำหนดไว้กว้างมากครอบคลุมพันธุ์ทุกพันธุ์ที่มีอยู่ในประเทศ โดยยกเว้นเฉพาะพันธุ์พืชใหม่และพันธุ์พืชพื้นเมืองเฉพาะถิ่น ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากการปรับปรุงพันธุ์พืชขึ้นสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ เชื้อพันธุ์พืชที่จะใช้ในการปรับปรุงพันธุ์พืชที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการนำเข้าเชื้อพันธุ์พืชเข้ามาปรับปรุง โดยอาจนำเข้ามาเป็นพันธุ์พ่อ หรือพันธุ์แม่ หรือแม้กระทั่งนำพันธุ์พืชเข้ามาทดสอบการปรับตัวในประเทศไทย ซึ่งถ้าหากประเทศไทยยังใช้กฎหมายโดยอ้างอำนาจอธิปไตย ไม่คำนึงถึงแนวทางการปฏิบัติระหว่างประเทศ ผลเสียหายจะย้อนกลับมาสู่ประเทศไทยเอง เนื่องจากในปัจจุบันเชื้อพันธุ์พืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจหรือเพื่ออาหารที่สำคัญจะถูกนำมาเก็บรวบรวมไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์พืช โดยธนาคารเชื้อพันธุ์เหล่านี้นอกจากจะเก็บรวบรวมเชื้อพันธุ์พืชแล้ว ยังมีการ

จัดทำฐานข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญของพันธุ์พืชไว้ด้วย ข้อมูลเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งหย่อนไปกว่าเชื้อพันธุ์พืช เพราะจะเพิ่มโอกาสในการปรับปรุงพันธุ์พืชให้สำเร็จ และลดเวลาในการดำเนินการอีกด้วย ดังนั้นหากไม่มีการแก้ไขข้อกำหนดดังกล่าว ธนาकरเชื้อพันธุ์อาจปฏิเสธการส่งเชื้อพันธุ์พืชเข้ามาเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์พืชในประเทศใหม่

ประเด็นที่ 2.

การปรับปรุงพันธุ์พืชชนิดที่รัฐมนตรีไม่ได้ประกาศเป็นชนิดพืชที่พันธุ์พืชใหม่จะได้รับการคุ้มครองซึ่งทำให้ไม่สามารถขอรับความคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชได้ ซึ่งในประเด็นนี้เป็นประเด็นของความชอบธรรมที่นักปรับปรุงควรได้รับ ทั้งนี้โดยหลักการของการคุ้มครองโดยเสมอภาคและในอนุสัญญา UPOV ที่ได้รับการแก้ไขในปี ค.ศ.1991 ก็ได้รับบุไว้ชัดเจน กำหนดให้ประเทศภาคีสมาชิกต้องให้การคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ของพืชทุกชนิด แต่สำหรับประเทศไทย ในการยกร่างกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชได้นำแนวทางของอนุสัญญา UPOV ค.ศ.1978 มาเป็นแนวทางยกร่างกฎหมายในเรื่องนี้ โดยอนุสัญญา UPOV ค.ศ. 1978 กำหนดให้ประเทศสมาชิกจะต้องประกาศคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ในปีแรกไม่น้อยกว่า 5 ชนิด และจะต้องประกาศการคุ้มครองเพิ่มขึ้นจนคุ้มครองพืชทุกชนิด ซึ่งในแนวทางนี้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชของประเทศไทยไม่ได้กำหนดไว้ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์ พ.ศ.2542 ได้กำหนดเรื่องนี้ไว้ในมาตรา 14 โดยกำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพันธุ์พืช มีอำนาจกำหนดพืชชนิดใดให้เป็นพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งการกำหนดกฎหมายในลักษณะนี้จะทำให้ไม่สามารถประกาศพืชทุกชนิดเป็นพืชที่พันธุ์พืชใหม่จะได้รับการคุ้มครองได้ จึงควรต้องมีการแก้ไขปรับปรุง

ประเด็นที่ 3.

ปัญหาเรื่องป้องกันการละเมิดสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ในช่วงระยะเวลาหลังจากการประกาศโฆษณาคำขอ จนกระทั่งวันที่กรมวิชาการเกษตรรับจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญสำหรับพืชซึ่งมีระยะเวลาความนิยมสั้นๆ เช่น พืชไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งพืชชนิดที่ต้องใช้เวลาการตรวจสอบการเป็นไม้ผล เนื่องจากในการประกาศโฆษณาคำขอคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ จะต้องมีการประกาศรายละเอียดต่าง ๆ ของพันธุ์พืชให้สาธารณชนทราบ นอกจากรายละเอียดดังกล่าวแล้วยังมีข้อมูลที่สำคัญแฝงอยู่คือแนวคิดเรื่องการตลาดอยู่ด้วย นักปรับปรุงพันธุ์พืชอื่นซึ่งปรับปรุงพันธุ์พืชแบบเดียวกันก็จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้ในการปรับปรุงพันธุ์พืช ซึ่งรวมถึงการลอกเลียนแบบทำให้นักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ยื่นคำขอไว้เสียหาย เนื่องจากกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช มาตรา 32 กำหนดให้การคุ้มครองสิทธิในพันธุ์พืชใหม่ จะเริ่มจากวันที่ได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืช ใหม่ ซึ่งในกรณีนี้พระราชบัญญัติสิทธิบัตร พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสิทธิบัตร (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2542 ได้ระบุวิธีการป้องกันการละเมิดไว้ในมาตรา 35 ทวิ โดยระบุไว้ว่าการละเมิดสิทธิบัตรก่อนวันออกสิทธิบัตร มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิ เว้นแต่จะเป็นการกระทำต่อการประดิษฐ์ ที่ขอรับสิทธิบัตรและได้มีการประกาศโฆษณา คำขอ โดยบุคคลผู้กระทำการประดิษฐ์นั้นได้มีการยื่นขอรับสิทธิบัตรไว้แล้ว หรือได้รับคำบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรว่าการประดิษฐ์นั้นได้มีการยื่นขอรับสิทธิบัตรไว้แล้ว

ในกรณีเช่นนี้ ผู้ขอรับสิทธิบัตรมีสิทธิได้รับค่าเสียหายจากบุคคลผู้ฝ่าฝืนสิทธินั้น การเรียกค่าเสียหายดังกล่าวให้ ยื่นฟ้องต่อศาลหลังจากที่ได้มีการออกสิทธิบัตรให้แก่ผู้รับสิทธิบัตรแล้ว

ดังนั้นเพื่อให้มีการคุ้มครองสิทธิบัตรของนักปรับปรุงพันธุ์พืช จึงควรมีการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช ให้สามารถคุ้มครองสิทธิในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้

ประเด็นที่ 4.

ปัญหาเรื่องการดำเนินการทางกฎหมายแก่ผู้ที่จะละเมิดสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง กรณีนี้ ถึงแม้กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืชจะมีมาตรการลงโทษรุนแรง ซึ่งเป็นมาตรการป้องปรามที่ได้ผลระดับหนึ่ง แต่ กรณีเช่นเดียวกับกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาอย่างอื่น เช่น กฎหมายสิทธิบัตร กฎหมายลิขสิทธิ์ ยังมี การบัญญัติไว้ในลักษณะเดียวกัน ก็ยังปรากฏว่ามีการทำละเมิดอยู่เป็นจำนวนมาก แต่กฎหมายทั้งสองฉบับที่ กล่าวส่วนใหญ่แล้วผู้ทรงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาเหล่านี้มีกำลังความสามารถที่จะดำเนินการได้เอง ส่วน กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช หากเป็นผู้ทรงสิทธิที่เป็นธุรกิจรายใหม่ก็คงจะไม่มีปัญหาในเรื่อง แต่ปัญหาจะเกิดกับนัก ปรับปรุงพันธุ์พืชรายย่อยซึ่งไม่มีความสามารถจะไปดำเนินคดีแก่ผู้ที่จะละเมิด และการพิสูจน์ความแตกต่างของพันธุ์ พืชก็จะต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง สำหรับประเด็นดังกล่าวที่ได้อ้างถึงข้อกำหนดโทษทางอาญาที่รุนแรงก็ สามารถบรรเทาได้ในระดับหนึ่ง และอาจมีวิธีการจัดการในทางวิชาการเข้ามาช่วยเหลือผู้ทรงสิทธิ เช่น การจัด ทำลายพิมพ์ DNA ซึ่งจะช่วยเหลือในการพิสูจน์พันธุ์ได้โดยค่าใช้จ่ายและเวลาพอสมควรนอกจากนี้การจัดทำคู่มือ ในการดำเนินคดีเป็นอีกแนวทางหนึ่งซึ่งจะช่วยเหลือผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่รายย่อยได้

ประเด็นที่ 5.

ปัญหาเรื่องการต้องขออนุญาตทำการปรับปรุงพันธุ์พืชก่อนหากใช้พันธุ์พื้นเมืองทั่วไปและการปรับปรุงพันธุ์พืช ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้า ซึ่งในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่นักปรับปรุงพันธุ์พืชทราบกันดีว่าการปรับปรุง พันธุ์พืชให้ได้พันธุ์ใหม่ตามที่ต้องการนั้นมีโอกาสที่จะสำเร็จน้อย จึงจะต้องมีการผสมพันธุ์หลายสายคู่ผสม ลูกผสมที่ได้จะต้องนำมาปลูกคัดเลือกเป็นจำนวนมาก กว่าจะได้พันธุ์ใหม่ที่ตรงตามความต้องการ บางครั้งพันธุ์ ใหม่ที่ได้จะได้มาจากความบังเอิญ ซึ่งต่างจากการนำพันธุ์พืชไปทำการศึกษาวิจัยด้านอื่น ซึ่งมีสมมติฐานและ โอกาสที่จะเป็นไปได้มากกว่า ดังนั้นการที่กฎหมายกำหนดให้ก่อนการปรับปรุงพันธุ์พืชจะต้องมาขออนุญาตก่อน จึงเป็นการสร้างภาระทั้งแก่นักปรับปรุงพันธุ์พืชรวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เอง นอกจากนั้นการที่กฎหมายกำหนดให้ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษทางอาญาถึงจำคุก ซึ่งถือได้ว่าเป็นโทษที่ร้ายแรงน่าจะเป็นแนวทางที่ ไม่เป็นธรรมเป็นอย่างมาก เพราะโดยหลักทั่วไปแล้วบุคคลที่จะได้รับโทษทางอาญาจะต้องเป็นผู้มีเจตนาร้าย ซึ่งใน กรณีจะเห็นได้อย่างชัดเจนว่า การกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนการปรับปรุงพันธุ์ เป็นสิ่งที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง และยากที่จะปฏิบัติจึงสมควรมีการแก้ไขกฎหมายในเรื่องนี้

ประเด็นที่ 6.

เป็นประเด็นอื่นๆ เช่น เรื่องคณะกรรมการคุ้มครองพันธุ์พืชซึ่งได้มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิที่ต้องมา จากกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นเกษตรกร นักวิชาการการศึกษา หรือองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่ง

เป็นการยากที่ผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้จะเป็นตัวแทนได้จริงๆ กรณีนี้นักกฎหมายได้กำหนดให้มีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งหากมองในภาพรวมแล้วยังเห็นว่ากฎกระทรวงดังกล่าวยังมีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่วนประเด็นความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายของพนักงาน เจ้าหน้าที่นั้นสามารถแก้ไขปรับปรุงได้ไม่ว่าจะเป็นการฝึกอบรมหรือการจัดทำคู่มือการตีความกฎหมาย จึงไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อแนวทางการปฏิบัติในการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

สรุปผลการทดลองและคำแนะนำ

ประเทศได้ตราพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2518 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2542 เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีที่ประเทศไทยมีต่อองค์การการค้าโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการคิดค้นหรือพัฒนาพันธุ์พืชใหม่ๆ ขึ้นเพื่อให้เกษตรกรได้เลือกใช้พันธุ์พืชที่เหมาะสมตรงตามความต้องการ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ซึ่งผลกระทบดังกล่าวมีทั้งทางบวกคือสามารถสร้างแรงจูงใจให้นักปรับปรุงพันธุ์พืช มีการนำพันธุ์พืชใหม่ๆ มาจดทะเบียนคุ้มครองเป็นจำนวนมากสมกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ส่วนผลกระทบทางด้านลบนั้น จะเป็นผลกระทบที่เกิดจากข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งสามารถแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบดังกล่าวได้โดยการบริหารจัดการและการแก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารจัดการ

ก. การเสริมสร้างสมรรถนะของพนักงานเจ้าหน้าที่ ควรจะต้องมีการจัดฝึกอบรมพนักงานเจ้าหน้าที่ทั้งทางด้านวิชาการเกษตร คือการตรวจพันธุ์พืชใหม่ และทางด้านกฎหมาย นอกจากนี้กรมวิชาการเกษตรควรจะต้องให้มีคู่มือการตีความกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และนักปรับปรุงพันธุ์ที่เกี่ยวข้องด้วย รวมทั้งคู่มือการดำเนินคดีแก่ผู้ละเมิด

ข. การจัดทำฐานข้อมูลพันธุ์พืช เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดทำข้อมูลพันธุ์พืชใหม่ที่ได้รับการคุ้มครอง นอกจากนี้จะต้องมีข้อมูลของพันธุ์พืชที่มีอยู่ในประเทศไทย เพื่อใช้ในการตรวจสอบ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ เป็นเรื่องที่จะต้องใช้เวลา และงบประมาณในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และระบบฐานข้อมูลจะต้องสามารถเชื่อมต่อกับระบบของต่างประเทศได้ ข้อมูลพันธุ์พืชจะต้องประกอบด้วยลายพิมพ์ DNA

ค. การจัดตั้งสถานีตรวจสอบพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตรควรจะต้องจัดตั้งสถานีที่ใช้ในการตรวจสอบพันธุ์พืชใหม่ โดยการประกาศให้ศูนย์วิจัยที่ทำการวิจัยพันธุ์พืชเป็นสถานีตรวจสอบพันธุ์พืช โดยพิจารณาจากความเหมาะสมของศูนย์วิจัย เช่น ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ เป็นสถานีตรวจสอบพันธุ์พืชไร่ หรือศูนย์วิจัยพืชสวนจันทบุรี เป็นสถานีตรวจสอบพืชสวน เป็นต้น

2. การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542

ก. การกำหนดความหมายของพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไปให้เหมาะสมโดยสมควรกำหนดดังนี้ “พันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป” หมายความว่า พันธุ์พืชที่กำเนิดภายในประเทศ หรือมีอยู่ในประเทศ ซึ่งได้มีการใช้ประโยชน์อย่างแพร่หลาย

ข. การกำหนดให้พืชทุกชนิดสามารถคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ได้โดยสมควรกำหนดดังนี้
มาตรา..ให้พืชทุกชนิดสามารถขอรับความคุ้มครองเป็นพันธุ์พืชใหม่ได้ หรือ แก้ไขตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 เป็นให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการที่มีอำนาจประกาศให้ราชกิจจานุเบกษากำหนดพืชชนิดใดให้เป็นพืชที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ

ค. การป้องกันการละเมิดสิทธิของนักปรับปรุงพันธุ์พืชที่ได้ยื่นขอรับความคุ้มครอง แต่ยังมีได้รับหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ สมควรกำหนดดังนี้

มาตรา..การกระทำที่ขัดต่อมาตรา 33 ก่อนวันออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่มิให้ถือว่าเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ทรงสิทธิในพันธุ์พืชใหม่เว้นแต่จะเป็นการกระทำต่อพันธุ์พืชใหม่ที่ได้ขอรับการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ และได้มีการประกาศโฆษณาคำขอดังกล่าว ตามมาตรา 22 แล้ว โดยบุคคลผู้กระทำรู้ว่าพันธุ์พืชใหม่นั้นได้มีการยื่นขอรับการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ไว้แล้วหรือได้รับคำบอกกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรว่าพันธุ์พืชใหม่นั้นได้มีการยื่นขอรับการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ไว้แล้ว ในกรณีเช่นนี้ผู้ขอรับความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ มีสิทธิได้รับค่าเสียหายจากบุคคลผู้ฝ่าฝืนสิทธิ การเรียกค่าเสียหายดังกล่าวให้ยื่นฟ้องต่อศาล หลังจากที่ได้มีการออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่ให้แก่ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่

ง. การแก้ไขข้อกำหนดที่กำหนดให้ต้องมีการขออนุญาตกับจัดหารรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป เพื่อการปรับปรุงพันธุ์พืช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ทางการค้า การแก้ไขประเด็นที่น่าจะทำได้เป็น 2 ขั้นตอน คือ การเก็บจัดการรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป พันธุ์พืชป่าเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ ไม่ว่าจะมิวัตถุประสงค์ใดจะต้องมาแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และภายหลังเมื่อได้พันธุ์ใหม่ที่ต้องการแล้ว และมีความประสงค์จะใช้ประโยชน์ในทางการค้าจึงจะมาขออนุญาตและทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์ โดยมีการแก้ไขดังนี้

มาตรา.. ผู้ใดเก็บจัดหารรวบรวมพันธุ์พืชพื้นเมืองทั่วไป หรือ พันธุ์พืชป่า หรือ ส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์พืชดังกล่าวเพื่อการปรับปรุงพันธุ์ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด พันธุ์พืชใหม่ที่ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ ตามวรรคแรก หากประสงค์จะทำการค้า จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และทำข้อตกลงแบ่งปันผลประโยชน์

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

หน่วยงานที่นำผลงานไปใช้ ได้แก่

1. กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542
2. หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชน นักปรับปรุงพันธุ์พืช เกษตรกร

การถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลงานวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมายการตีพิมพ์เอกสารและการบรรยายให้ความรู้ในการประชุม สัมมนาเรื่องการคุ้มครองพันธุ์พืช และการขึ้นทะเบียนพันธุ์พืช โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมคือ เกษตรกร ผู้แทนจาก สถาบันการศึกษา นักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ภาครัฐและเอกชน 4 ครั้ง ดังนี้

1. วันที่ 24 มีนาคม 2554 ณ โรงแรมดิเอ็มเพลส อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน
2. วันที่ 19 พฤษภาคม 2554 ณ โรงแรมเจริญธานี อำเภอเมือง จ.ขอนแก่น มีผู้เข้าร่วมประชุม 90 คน
3. วันที่ 31 พฤษภาคม 2554 ณ ฟู้ดฮอลล์รีสอร์ท แอนด์ สปา อำเภอเมือง จ.กาญจนบุรี มีผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน
4. วันที่ 27 มิถุนายน 2554 ณ โรงแรมโดมอนต์ อำเภอเมือง จ.สุราษฎร์ธานี มีผู้เข้าร่วมประชุม 80 คน

คำขอบคุณ

คณะผู้ดำเนินการวิจัย ผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎระเบียบด้านการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ โครงการวิจัย แผนงานวิจัย และพัฒนาผลกระทบจากการใช้กฎหมาย ชุดโครงการวิจัยผลกระทบจากการใช้กฎหมาย ของกรม วิชาการเกษตร ขอขอบคุณ อธิบดีกรมวิชาการเกษตร และคณะผู้เชี่ยวชาญของกรมวิชาการเกษตรที่มีส่วนในการ สนับสนุนและอนุมัติการทดลองวิจัยนี้ ตลอดจนหน่วยงาน นักปรับปรุงพันธุ์พืชทั้งภาครัฐและเอกชน เกษตรกร ที่ มิได้เอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ในฐานะผู้สนับสนุนการดำเนินงานด้านต่างๆที่จำเป็นเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการเกษตร. ๒๕๔๓. พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.๒๕๔๒. ๓๐ หน้า.

เกรียงศักดิ์ สุวรรณธราดล และคณะ ๒๕๕๓. รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการการศึกษาสถานภาพ อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์และส่วนขยายพันธุ์พืชของประเทศไทย เสนอต่อ สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ.

จักรกฤษณ์ ควรพจน์ และคณะ ๒๕๔๕. รายงานผลการวิจัยกฎหมายด้านทรัพยากรชีวภาพของประเทศไทย สนับสนุนทุนโดย สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ และศูนย์ค วาม หลากหลายทางชีวภาพ.

ธนิต ชั่งถาวร และคณะ ๒๕๕๐. การศึกษาผลกระทบการที่ประเทศไทยจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (อนุสัญญาอุยพอฟ ๑๙๙๑) เสนอ ต่อกรม วิชาการ เกษตร.

ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ. ๒๕๕๐. ยุทธศาสตร์ด้านเมล็ดพันธุ์ปี พ.ศ.๒๕๕๐- ๒๕๕๔ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี ๔๕ หน้า.

สงกรานต์ จิตรากร และคณะ. ๒๕๕๑. โครงการศึกษาผลกระทบต่อสิทธิเกษตรกรจากอนุสัญญา UPOV และสนธิสัญญา ITPGRFA ที่เกี่ยวเนื่องกับข้อตกลงการค้าทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประเทศ คู่ค้า กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สุรวิชรพรรณไกรโรจน์และคณะ. ๒๕๕๑. โครงการศึกษาผลกระทบและมาตรการรองรับจากการที่ ประเทศไทย
ไทยจะให้เป็นภาคีสัญญาพอฟ ๑๙๙๑ กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
กฤษฎา สัมพันธ์ารักษ์.ปรับปรุงพันธุ์พืช : ความหลากหลายของแนวคิด.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,๒๕๕๔.

จักรกฤษณ์ ควรวจน์.กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร และเครื่องหมายการค้า.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นิติธรรม, ๒๕๔๘.

ไชยยศ เหมะรัชตะ. ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา.กรุงเทพ: สำนักพิมพ์นิติธรรม,๒๕๔๘.

กิตติ ไทยสมบูรณ์ “ วิเคราะห์และเปรียบเทียบวิวัฒนาการของระบบการคุ้มครองพืช.” วิทยานิพนธ์นิติ ศาสตร์
มหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, ๒๕๔๗.

เกียรติศักดิ์ อ่าบุญธรรม. “กฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช.”;วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัย
รามคำแหง,๒๕๔๑

UPOV, ๒๐๐๔. General Introduction to the Examination of Distinctness, Uniformity and
Stability and the Development of Harmonized Description of New Varieties of
Plants.UPOV Publication N.TG/๑/๓ Geneva, Switzerland. ๒๖ pp.

UPOV, ๒๐๐๓. International Convention for the Protection of New Varieties of Plants.UPOV
Publication N.๒๒๐ (E). Geneva, Switzerland. ๒๑ pp.

ภาคผนวก 1. ตารางแสดงการขึ้นทะเบียนพันธุ์ใหม่/ชนิดพันธุ์พืชที่ได้รับการคุ้มครอง

การจดทะเบียนคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ พ.ศ.2542 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547
ถึง พ.ศ. 2553 มีผู้ยื่นขอรับความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ 70 ราย รวม 634 คำขอ ได้รับการจดทะเบียนพันธุ์
พืชใหม่แล้ว 151 คำขอ

ตารางที่ 1. แสดงการขอรับความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ตั้งแต่ ปี 2547-2553

ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
1	นางวาสนา อนุทโต	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	แดงวาสนา	4 ก.ย.46	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.49-4 ก.ย.61
2	นายบุญลือ สุขเกษม	มะม่วง(1)	หอมทอง	4 ก.ย.46	ยกเลิกคำขอ
3		มะละกอ(1)	กลางดง	16ก.ย.47	จดทะเบียนแล้ว 24 ต.ค.51-23 ต.ค.63
4	นายมานะ คุเจริญชัยมานที	กล้วยไม้สกุลหวาย(6)	สุรีพืช	8 ต.ค.46	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61

5			สิรินบลูบัตเตอร์ไฟล์	8 ต.ค.46	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61
6			แดงสิรินทร์	8 ต.ค.46	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61
7			สุรีย์ไวท์	26 ก.ค.48	ปลูกตรวจสอบ
8			สิรินทร์ พิชชี	26 ก.ค.48	ปลูกตรวจสอบ
9			สุรีย์ ดีไลท์	26 ก.ค.48	ปลูกตรวจสอบ 26 พ.ย.55-25 พ.ย.67
10	บริษัท แปซิฟิกเมล็ดพันธุ์ จำกัด	ข้าวโพด (22)	ไฮบริกซ์สาม	29 ต.ค. 46	จดทะเบียนแล้ว 26 พ.ย.55-25 พ.ย.67
11			เอฟเอชสาม	29 ต.ค. 46	จดทะเบียนแล้ว 23 เม.ย.50-22 เม.ย.62
12			เอ็มหกศูนย์หนึ่งศูนย์	29 ต.ค. 46	จดทะเบียนแล้ว 23 เม.ย.50-22 เม.ย.62
13			เอ็มเอช9	20 มิ.ย. 50	ยกเลิกคำขอ
14			เอฟ3184	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
15			เอ็ม5116	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
16			50043	20 มิ.ย. 50	จดทะเบียนแล้ว 1 เม.ย. 53-31 มี.ค. 65
17			50046	20 มิ.ย. 50	จดทะเบียนแล้ว 1 เม.ย. 53-31 มี.ค. 65
18			50045	20 มิ.ย. 50	จดทะเบียนแล้ว 1 เม.ย. 53-31 มี.ค. 65
19			แฟนซีสวีท	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
20	บริษัท แปซิฟิกเมล็ดพันธุ์ จำกัด (ต่อ)		เอ็มเอช49	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
21			เอ็ม 4026	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
22			แปซิฟิก 224	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
23			แปซิฟิก 999	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
24			ไฮบริกซ์ 49	20 มิ.ย. 50	ยกเลิกคำขอ
25			ไฮบริกซ์ 9	20 มิ.ย. 50	ยกเลิกคำขอ

26			แปซิฟิก 271	20 มิ.ย. 50	ปลูกตรวจสอบ
27			แปซิฟิก 313	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 2 ต.ค.55- 1 ต.ค.67
28			แปซิฟิก 339	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 2 ต.ค.55- 1 ต.ค.67
29			แปซิฟิก 999 ซุปเปอร์	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 2 ต.ค.55- 1 ต.ค.67
30			ไฮบริกซ์ 51	15 ธ.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
31			แม็กซ์ วัน	15 ธ.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
32			50053	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 1 เม.ย. 53-31 มี.ค. 65
33			50055	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 2 ต.ค.55- 1 ต.ค.67
34			50056	15 ธ.ค. 52	จดทะเบียนแล้ว 2 ต.ค.55- 1 ต.ค.67
35			309	15 ธ.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
36			401	15 ธ.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
37			403	15 ธ.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
38	บริษัท เอ็กซ์เซลออร์คิด จำกัด	กล้วยไม้สกุลหวาย(9)	ลอร่า		จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.49-4 ก.ย.61
39			เอลลา		จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.49-4 ก.ย.61
40			ลินดา		จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.49-4 ก.ย.61
41			เบลลา		จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.49-4 ก.ย.61
42	นายหยอง แซ่ตัน	มะม่วง(1)	ทองคำ		จดทะเบียนแล้ว 1 ธ.ค. 53-30 พ.ย. 70
43	กรมวิชาการเกษตร	อ้อย(5)	มุกดาหาร	11 ต.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 19 พ.ย.50-18 พ.ย.62
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
44	กรมวิชาการเกษตร (ต่อ)		สุพรรณบุรี 72	4 มิ.ย..48	จดทะเบียนแล้ว

					7 ฐ.ค.50-6 ฐ.ค.62
45			ขอนแก่น 80	11 ม.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 3 มิ.ย.52-2 มิ.ย.64
46			ขอนแก่น 3	11 ม.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 18 พ.ค.52-17 พ.ค.64
47			94-20-99	11 ม.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 18 พ.ค.52-17 พ.ค.64
48		ถั่วเหลือง (3)	เชียงใหม่ 5	19 ส.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 9 ก.ย.52-8 ก.ย.64
49			เชียงใหม่ 6	29 ต.ค.52	จดทะเบียนแล้ว 13 ก.ย.55-12 ก.ย.67
50			เอ็มเจ 9520-21	20 ต.ค.52	จดทะเบียนแล้ว 13 ก.ย.55-12 ก.ย.67
51		ทุเรียน (3)	จันทบุรี 1	5 ต.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 21 ส.ค.55-20 ส.ค.72
52			จันทบุรี 2	5 ต.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 21 ส.ค.55-20 ส.ค.72
53			จันทบุรี 3	5 ต.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 21 ส.ค.55-20 ส.ค.72
54	กรรมกรข้าว	ข้าว(18)	พัทลุง	8 ฐ.ค. 46	จดทะเบียนแล้ว 6 ฐ.ค.50-5 ฐ.ค.62
55			ชัยนาท2	9 ก.พ. 48	จดทะเบียนแล้ว 15 พ.ค.51-14 พ.ค.63
56			บางแตน	1 ก.ค. 48	จดทะเบียนแล้ว 27 เม.ย.53-26 เม.ย.65
57			สุพรรณบุรี 3	8 ก.ค. 48	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.66
58			อยุธยา 1	20 มิ.ย. 49	จดทะเบียนแล้ว 27 เม.ย.53-26 เม.ย.65
59			กข 12(หนองคาย 80)	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.66
60			กข 29 (ชัยนาท 80)	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว

					1 พ.ย. 53-31 ต.ค. 65
61			กข 31(ปฐมธานี 80)	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว 1 พ.ย. 53-31 ต.ค. 65
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
62	กรมการข้าว (ต่อ)		กข 33 (หอมอุบล 80)	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว 1 พ.ย. 53-31 ต.ค. 65
63			กข 35 (รังสิต 80)	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.66
64			พิษณุโลก 80	3 มี.ค. 51	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.66
65			กข 14	25 ก.ย. 52	ปลูกตรวจสอบ
66			กข 37	25 ก.ย. 52	ปลูกตรวจสอบ
67			กข 39	25 ก.ย. 52	ปลูกตรวจสอบ
68			กข 41	5 ต.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
69			กข 43	5 ต.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
70	นายสุชาติ จันทร์ชิตฟ้า	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	ลิเบอร์ตีไวท์	6 ต.ค.47	ยกเลิกคำขอ
71	นายภาสิต กลั่นประเสริฐ	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	แดงพิมล	12 ม.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61
72	นายวัชร ลิ้มสงวน	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	ขาววัชร	27 ม.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61
73	บริษัท ธาดาออร์คิด จำกัด	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	พีเอ็ม นลินทิพย์	6 ก.พ.47	จดทะเบียนแล้ว
74	นายเอกพล จิตรราพงษ์	กล้วยไม้สกุลหวาย(4)	พีเอ็ม อินทุภา	12 ก.พ.47	ปลูกตรวจสอบ
75			พีเอ็ม ดลยาบรัช	12 ก.พ.47	ยกเลิกคำขอ
76			พีเอ็ม พรทิพย์	12 ก.พ.47	ยกเลิกคำขอ
77			พีเอ็ม พิมพ์พิศา	12 ก.พ.47	ยกเลิกคำขอ
78	บริษัท บางกอกกรีน จำกัด	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	แอนนาไบรด์	25 มี.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 17 ส.ค.50-16 ส.ค.62
79	นายศิระ อุดมปรีช	กล้วยไม้สกุลหวาย(12)	เอเวอร์กรีนฟังก์	25 มี.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 6 ก.ย.49-5 ก.ย.61
80			เอเวอร์กรีนเลดี้	17 พ.ย.47	ปลูกตรวจสอบ
81			เอเวอร์กรีนบิวตี้	17 พ.ย.47	ปลูกตรวจสอบ

82			เอเวอร์กรีนสวีท	17 พ.ย.47	ปลูกตรวจสอบ
83			เอเวอร์กรีน บลู	17 พ.ย.47	ปลูกตรวจสอบ
84					
85			เอเวอร์กรีน ปริ้นซ์เซส	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
86			เอเวอร์กรีน แพดดี้	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
87			เอเวอร์กรีน แพสชั่น	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
88			เอเวอร์กรีน เฟิสล	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
89			เอเวอร์กรีน วาชิ	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
90			เอเวอร์กรีน พอลล่า	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
91			เอเวอร์กรีน ฟิลา	15 ก.ย.49	ปลูกตรวจสอบ
92	บริษัท อีสท์ เวสต์ ซีดส์ จำกัด	ข้าวโพด(7)	เจ็ทลีห้าสี	18 ต.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 23 เม.ย.50-22 เม.ย.62
93			ทรอปปีคอลลแปดแถว	18 ต.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 23 เม.ย.50-22 เม.ย.62
94			สวีทไวท์ยี่สิบห้า	18 ต.ค.47	จดทะเบียนแล้ว 26 พ.ย.55-25 พ.ย.67
95			ไวโอเล็ตไวท์ 926	21 ส.ค.51	สรุปผลการปลูก
96			16926 เอฟ	3 มิ.ย.53	จดทะเบียนแล้ว 26 พ.ย.55-25 พ.ย.67
97			ดับเบิลยูพี 474	3 มิ.ย.53	ประกาศโฆษณา
98		ข้าวโพด	ดับเบิลยู เอ็กซ์ ซีเอส 08	3 มิ.ย.53	จดทะเบียนแล้ว 16 ก.พ.55-15 ก.พ.67
99		มะระ(1)	เขี้ยวหยก16	4 ส.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 12 ก.ย.50-11 ก.ย.62
100		มะเขือเทศ(2)	เพชรชมพู	4 ส.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 16 มี.ค.55-15 มี.ค.67
101			เอ็กซ์ตราสามแก้วศูนย์	4 ส.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 16 มี.ค.55-15 มี.ค.67
102		ถั่วฝักยาว(1)	ลำน้ำโขง	7 มี.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 17 ก.ย.55-16ก.ย.67
103		แตงกวา(4)	ไมโครซี 225	13 ก.พ.50	จดทะเบียนแล้ว

					24 เม.ย.56-23 เม.ย.68
104			ไมโครซี 306	25 มี.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 24 เม.ย.56-23 เม.ย.68
105			เขี้ยวมาเล	13 ก.พ.50	จดทะเบียนแล้ว 24 เม.ย.56-23 เม.ย.68
106			เซลซี	25 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
107		ผักบุง(1)	เคเค 393	21 ส.ค.51	ประกาศโฆษณา
108		พริกเผ็ด(4)	เพชรดำ	3 มิ.ย.53	ปลูกตรวจสอบ
109			พีอี 00774	6ก.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
110			พีอี 14948	6ก.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
111			พีอี 14946	6ก.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
112	สนง.ปริมาณเพื่อสันติ	แตงโม(1)	ทรายทอง	30 พ.ย.47	ปลูกตรวจสอบ
113		บัว อุดลชาติ(1)	จกกลนินท์	3 ธ.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
114	นายเกรียงศักดิ์ ตรีทิพย์ รักษ์	แตงโม(1)	จูปีเตอร์	7 T.8.47	ยกเลิกคำขอ
115	นายปราโมทย์ อุดนหับถิต	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	ปราโมทย์ฟังก์	18 เม.ย.48	ปลูกตรวจสอบ
116	นายไตรเทพ แต่งตั้ง	มะม่วง(1)	เขี้ยวอินทนนท์	27 เม.ย.48	ปลูกตรวจสอบ
117	บริษัทแอ็ดวานซ์ซิด จำกัด	แตงกวา(3)	มาดี	10 พ.ค.48	ปลูกตรวจสอบ
118			มิโชค	10 พ.ค.48	ยกเลิกคำขอ
119			มีทรัพย์	10 พ.ค.48	ยกเลิกคำขอ
120	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	ข้าวโพด(21)	216 วาย	5 ก.ย.48	สรุปผลการปลูก
121			209 ดับเบิ้ลยู	5 ก.ย.48	สรุปผลการปลูก
122			241 ดับเบิ้ลยู	5 ก.ย.48	สรุปผลการปลูก
123			216 แอล	24 ต.ค.49	สรุปผลการปลูก
124			ไข่มุกอีสาน 49	24 ต.ค.49	สรุปผลการปลูก
125			สลบสี 49	24 ต.ค.49	สรุปผลการปลูก
126			ดอกคูณ 49	24 ต.ค.49	สรุปผลการปลูก
127			ขอนแก่น-2 ดับเบิ้ลยู	12 ต.ค.50	สรุปผลการปลูก
128			ขอนแก่น-5 วาย	12 ต.ค.50	สรุปผลการปลูก
129			ขอนแก่น-8 ดับเบิ้ลยู	12 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
130			ขอนแก่น-8 วาย	12 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ

131			นวลทอง	11 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
132			แก่นทอง	11 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
133			ขาวทอง		ปลูกตรวจสอบ
134		พริก(12)	มหาวิทยาลัยขอนแก่น	26 ม.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
135			มข.	26 ม.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
136			พริกหนุ่มพันธุ์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น	18 เม.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
137			จินดาช่อ	18 เม.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
138			ยอดสนมหาวิทยาลัย ขอนแก่น	18 เม.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
139			พริกห้วยสีทน	18 เม.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
140			จินดาดำ	18 เม.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
141			ยูยีมอดินแดง	22 ก.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
142			ห้วยสีทนกาลพฤกษ์	22 ก.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
143			ยอดสนมอดินแดง	22 ก.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
144			ยูยี 80	22 ก.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
145		ถั่วฝักยาว(1)	หยกขาว	26 ม.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 15 ต.ค.55-14 ต.ค.67
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
146	มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ต่อ)	มะเขือเทศ(3)	มณีสยาม 80	18 เม.ย.51	สรุปผลการปลูก
147			มรกตแดง 80	18 เม.ย.51	สรุปผลการปลูก
148			พวงทอง 80	18 เม.ย.51	สรุปผลการปลูก
149	นายไพรัตน์ทรงพานิช	บัว อุบลชาติ(6)	แทนพงค์	18 พ.ย.48	จดทะเบียนแล้ว 17 ก.ย.55-16 ก.ย.67
150			แทนขวัญ	18 พ.ย.48	จดทะเบียนแล้ว 17 ก.ย.55-16 ก.ย.67
151			สุปราณีพิงค์	18 พ.ย.48	จดทะเบียนแล้ว 17 ก.ย.55-16 ก.ย.67
152			รัตนอุบล	28 ธ.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
153			มิสสยาม	28 ธ.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
154			พิงค์ริบบอน	28 ธ.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
155	บริษัท เจียไต่ จำกัด	มะระ(7)	ปีจี 390	22 ธ.ค.48	จดทะเบียนแล้ว

					27 มี.ค.55-26 มี.ค.67
156			ซีที 110482-1	22 ธ.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 30 ต.ค.50-29 ต.ค.62
157			ซีที 110481-1	22 ธ.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 30 ต.ค.50-29 ต.ค.62
158			ปีจี 369	22 ธ.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 27 มี.ค.55-26 มี.ค.67
159			ซีที 11880092	22 ธ.ค.48	จดทะเบียนแล้ว 30 ต.ค.50-29 ต.ค.62
160			ซีที 110482-2	28 ธ.ค.52	จดทะเบียนแล้ว 4 ม.ค.56-3 ม.ค.68
161			ซีที 110550	28 ธ.ค.52	ประกาศโฆษณา
162			ปีจี 780	28 ธ.ค.52	สรุปผลการปลูก
163		แตงกวาและแตงร้าน (23)	เบอร์ 00335	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก
164			เบอร์ 04097	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก
165			เบอร์ ซียูอาร์ เบอร์ 1344	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก
166			เบอร์ 99294	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
167			ซุม (ซียูอาร์ เบอร์ 1233)	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
168	บริษัท เจียไต่ จำกัด (ต่อ)		เบอร์ 02024	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
169			เบอร์ 02395	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
170			พอร์เตอร์ (ซียูโอ เบอร์ 1095)	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
171			ซียูโอ เบอร์ 89	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว
172			ไฉไล (ซียูอาร์ เบอร์	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก

			1041)		ตรวจสอบ
173			ซียูไอ เบอร์ 62	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
174			ซียูอาร์ เบอร์ 994	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
175			ซียูไอ เบอร์ 83	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
176			อัมรินทร์ 959	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
177			ซียูไอ เบอร์ 84	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
178			อมตะ 3	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
179			เบอร์ 467 ปี	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28เม.ย.52-27เม.ย.64
180			ซียูอาร์ เบอร์ 999	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
181			ซียูไอ เบอร์ 63	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
182			ซียูไอ เบอร์ 81	10 เม.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 28 เม.ย.52-27 เม.ย.64
183			อมตะ 2	10 เม.ย.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
184		แดงโม(8)	228	18 พ.ค.49	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
185			ด๊บบลิวเอ็มไอ 66	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค.63
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
186	บริษัท เจียไต่ จำกัด (ต่อ)		ด๊บบลิวเอ็มไอ 103	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค.63

187			ซีทีเอ็กซ์ 1300019	18 พ.ค.49	สรุปผลการปลูก ตรวจจสอบ
188			แบล็คบอ 093	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค.63
189			ด๊บบลิวเอ็มไอ 23	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค. 63
190			ด๊บบลิวเอ็มไอ 56	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค. 63
191			ด๊บบลิวเอ็มไอ 11	18 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 14 ต.ค.51-13 ต.ค. 63
192		มะเขือเทศ(12)	กัลยาณี 532	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค. 65
193			ซีที 01427	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
194			ซีที 01301-18	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
195			ซีที 01299-25	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
196			เพชรลานนา 713	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
197			ซีที 02020	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
198			ซีที 02027	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
199			ทีเอ็ม 552	3 พ.ย.49	จดทะเบียนแล้ว 29 ม.ค.53-28 ม.ค.65
200			เลดี้ฟังก์ 816	26 มี.ค.53	ประกาศโฆษณา
201			ซีที 08614	26 มี.ค.53	ประกาศโฆษณา
202			ซีที 08613	26 มี.ค.53	ประกาศโฆษณา
203			เพชรรุ่ง 852	26 มี.ค.53	ประกาศโฆษณา
204	บริษัท มิตรผลวิชัยพัฒนา อ้อยและน้ำตาล จำกัด	อ้อย(3)	มิตรผล1		จดทะเบียนแล้ว 22 พ.ค.51-21 พ.ค.63

205			มิตรผล2		จดทะเบียนแล้ว 22 พ.ค.51-21 พ.ค.63
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
206	บริษัท มิตรผลวิจัยพัฒนา อ้อยและน้ำตาล จำกัด (ต่อ)		มิตรผล3		ปลูกตรวจสอบ
207	บริษัท เมล็ดพันธุ์เอเชีย จำกัด	ข้าวโพด(6)	ทีเอฟ 222		ประกาศโฆษณา
208			เอวายเอ 20351		ยกเลิกคำขอ
209			เอ วาย ปี 20217		ปลูกตรวจสอบ
210			พีเอส 101		ปลูกตรวจสอบ
211			พีเอส 103		ปลูกตรวจสอบ
212			เอสเอ 501		ปลูกตรวจสอบ
213	นายพงศ์ธร บุรณะเจตน์	กล้วยไม้สกุลหวาย(3)	ลักกี้ไวท์	10 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 6 มิ.ย.51-5 มิ.ย.63
214			บุรณะบลู	10 พ.ค.49	จดทะเบียนแล้ว 6 มิ.ย.51-5 มิ.ย.63
215			บุรณสวีท	1 ก.ย.51	ยกเลิกคำขอ
216	นายสมศักดิ์ อธิภาพสกุล วงศ์	ม่วง(1)	เต็กกอก	21 ส.ค.49	ยกเลิกคำขอ
217	นายชุมพล พรหมประทาน พร	กล้วยไม้สกุลหวาย(2)	มาตามพิงค์	16 ม.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
218			ชูการ์พิงค์	16 ม.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
219	บริษัท สยามไทยฟาร์ม	กล้วยไม้สกุลหวาย(2)	ซอนีน่าไทย	19 มี.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
220			นาตาลีไทย	19 มี.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
221	นายผดุง เล็กจินดา	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	จินดาสวีท	19 มี.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
222	นายนิพนธ์ ชัยวงศ์รุ่งเรือง	กล้วยไม้สกุลหวาย(2)	เฉลิมกรุง	10 เม.ย.50	จดทะเบียนแล้ว 27 ต.ค.52-26 ต.ค.64
223			เฉลิมชัย	10 เม.ย.50	ยกเลิกคำขอ
224	นายรัชชัย เจนวนิชย์	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	ไลท์พิงค์	10 เม.ย.50	จดทะเบียนแล้ว
225	นายสุวิทย์ แซงเทียน	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	วอลเตอร์คัลเลอร์	29 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
226	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด	ยูคาลิปตัส(229)	เอช 288	22 มิ.ย.50	จดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81

227			เค 52	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
228			เค 7	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
229			เค 57	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
230			เค 83	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
ที่	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
231	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เค 59	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
232			เค 73	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
233			เค 51	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
234			เค 62	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
235			เค 63	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
236			เค 70	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
237			เค 67	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
238			เค 81	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
239			จี 2	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
240			เค 58	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
241			เอช 294	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
242			เอช 296	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
243			เอช 275	22 มิ.ย.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82

244			เค 61	22 มิ.ย.50	จดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
245			เอช 291	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
246			เค 84	22 มิ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
247			เค 65	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
248			เค 88	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
249			เค 77	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
250			เค 85	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
251			เค 69	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 29 ส.ค.54-28 ส.ค.81
252			เค 79	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
253			เค 82	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
254	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เค 86	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
255			เค 64	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
256			เค 78	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
257			เค 80	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
258			เค 89	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
259			เค 66	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
260			เค 68	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
261			เค 75	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
262			เค 91	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
263			เค 133	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
264			เอช 241	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
265			เอช 273	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
266			เอช 289	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
267			เอช 290	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
268			เอช 368	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
269			เอชซี 72	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ

270			เอชซี 167	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
271			เอสซี 46-31-43	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
272			เอสซี 46-52-07	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
273			เอสซี 46-57-06	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
274			เค 74	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
275			เค 76	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
276			เค 87	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
277			เค 92	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
278			เอช 91	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
279			เอช 112	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
280			เอช 116	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
281			เอชซี 151	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
282			เอชซี 175	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
283			ยู 45	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
284			เค 93	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
285			เอช 171	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
286	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เอช 196	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
287			เอช 201	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
288			เอช 229	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
289			เค 145	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
290			เอสซี 46-31-09	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
291			เอสซี 46-31-18	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
292			เอสซี 46-57-30	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
293			เอสซี 46-57-37	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
294			เอสซี 46-57-36	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
295			เอช 274	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
296			เอช 295	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
297			เค 94	31 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว

					5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
298			เอชซี 78	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
299			เอชซี 148	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
300			เอชซี 116	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
301			เค 72	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
302			เอชซี 93	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
303			เอชซี 92	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
304			เอชซี 91	31 ส.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
305			เอช 522	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
306			เอช 501	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
307			เอช 466	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
308			เอช 460	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
309			เค 139	18 ต.ค.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
310			เค 112	18 ต.ค.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
311			เค 111	18 ต.ค.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
312			เอช 408	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
313			เอช 388	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
314			เอช 361	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
315	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เค 134	18 ต.ค.50	จัดทะเบียนแล้ว 1 มี.ค.55-28 ก.พ.82
316			เอช 310	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
317			เอช 307	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
318			เอช 293	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
319			เอช 287	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
320			เค 146	18 ต.ค.50	จัดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82

321			เค 138	18 ต.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
322			เอช 215	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
323			เอช 213	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
324			เอช 164	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
325			เอช 102	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
326				18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
327			เอช 82	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
328			เอช 60	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
329			เอช 59	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
330			พี 100	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
331			เค 90	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
332			เค 71	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
333			เค 54	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
334			เอชซี 170	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
335			เอชซี 165	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
336			เอชซี 150	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
337			เอชซี 146	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
338			เอชซี 135	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
339			เอชซี 124	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
340			เอชซี 82	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
341			เอชซี 77	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
342			เอชซี 56	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
343			เอชซี 31	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
344			เอชซี 2	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
345			เอชซี 1	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
346	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เอสซี 46-57-43	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
347			เอสซี 46-31-03	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ
348			เอสซี 46-30-36	18 ต.ค.50	ปลุกตรวจสอบ

349			เอสซี 46-27-04	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
350			เอสซี 46-18-11	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
351			เอสซี 46-1-10	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
352			เอสซี 46-49-01	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
353			เอสซี 46-37-06	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
354			เอสซี 46-49-05	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
355			เอสซี 46-37-03	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
356			เอสซี 46-33-27	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
357			เอสซี 46-31-07	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
358			เอสซี 46-01-35	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
359			เอช 374	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
360			เอช 359	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
361			เอช 228	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
362			เอช 34	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
363			เอสซี 46-59-09	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
364			เอสซี 46-58-13	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
365			เอสซี 46-57-42	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
366			เอช 473	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
367			เอช 470	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
368			เอช 467	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
369			เอช 463	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
370			เอช 443	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
371			เอช 419	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
372			เอสซี 84	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
373			เอสซี 24	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
374			เค 140	30 พ.ย.50	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
375			เอช 492	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
376			เอช 485	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
377			เอช 477	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
378			เอช 474	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
379			เอสซี 127	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ

	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
380	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เอชซี 103	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
381			เอชซี 96	30 พ.ย.50	ปลูกตรวจสอบ
382			เอช 462	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
383			เอสซี 46-14-19	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
384			เอสซี 46-59-18	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
385			เอสซี 46-07-15	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
386			เอสซี 46-52-26	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
387			เอสซี 46-57-52	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
388			เอช 101	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
389			เอสซี 46-42-2	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
390			เอช 500	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
391			เอสซี 46-48-07	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
392			เอช 148	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
393			เอชซี 132	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
394			เค 109	21 ม.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
395			เอสซี 46-31-34	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
396			เอสซี 46-37-1	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
397			เอสซี 46-31-41	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
398			เอช 404	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
399			เอสซี 46-52-35	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
400			เอชซี 59	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
401			เอสซี 46-13-17	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
402			เอสซี 46-09-27	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
403			เอสซี 46-05-05	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
404			เอสซี 46-18-09	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
405			เอสซี 46-31-32	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
406			เอสซี 46-27-06	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
407			เอสซี 46-46-08	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
408			เอสซี 4658-01	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ

409			เอสซี 46-61-25	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
410			เอสซี 46-58-05	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
411			เอสซี 46-57-15	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
412			เอช 378	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
413	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เค 137	21 ม.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 5 ก.ย.55-4 ก.ย.82
414			เอสซี 46-57-29	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
415			เอสซี 46-46-03	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
416			เอสซี 46-31-01	21 ม.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
417			เอชซี 52	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
418			เอชซี 66	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
419			เอชซี 40	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
420			เอช 132	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
421			เอสซี 46-58-08	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
422			เอช 162	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
423			เอชซี 32	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
424			เอชซี 157	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
425			เอสซี 46-52-14	12 ก.พ.51	ปลูกตรวจสอบ
426			เอช 57	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
427			เอช 244	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
428			เอช 251	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
429			เอช 454	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
430			เอสซี 46-42-07	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
431			เอสซี 46-52-11	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
432			เอสซี 46-30-21	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
433			เอสซี 46-62-13	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
434			เอสซี 46-05-38	3 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
435			เอสซี49-67-07	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
436			เอสซี49-74-48	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
437			เอสซี49-86-30	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ

438			เอสซี49-91-03	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
439			เอสซี49-91-09	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
440			เอสซี49-101-09	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
441			เอ็นเค1	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
442			เอ็นเค36	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
443			ดีเอส-32-29	1 ก.พ.53	ปลูกตรวจสอบ
444			เอสซี49-94-37	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
445			เอสซี49-93-26	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
446			เอสซี49-91-11	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
447			เอสซี49-71-12	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
448	บริษัท ยูคาลิปตัสเทคโนโลยี จำกัด (ต่อ)		เอสซี49-65-40	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
449			เอสซี46-25-14	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
450			เอส508	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
451			เอ็มเค52	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
452			เอ็มเค23	2 มี.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
453	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมูลนิธิสถาบันพัฒนามันสำปะหลังแห่งประเทศไทย	มันสำปะหลัง(1)	ห้วยบง 80	27 ส.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 4ธ.ค.53-3 ธ.ค.65
454	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน	ข้าว(2)	ไรซ์เบอร์รี่	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
455			สินเหล็ก	18 ต.ค.50	ปลูกตรวจสอบ
456	บริษัทเอสซีจี เปเปอร์จำกัด	ยูคาลิปตัส(1)	เอส 4	28 ธ.ค.50	จดทะเบียนแล้ว 17 ก.ย.55-16 ก.ย.82
457	นายสุชาติ ม่วงสกุล	พริก(1)	พีโรจ	18 มี.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
458	นายสงว คุ่มวิเชียร	กล้วยไม้สกุลหวาย(4)	โสมสวัสดิ์	8 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 20 ก.ย.55-19 ก.ย.67
459			แอร์รี่บูล	8 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 20 ก.ย.55-19 ก.ย.67
460			วีซ่าพีช	8 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 20 ก.ย.55-19 ก.ย.67

461			แอร์รี่พีช	8 ต.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 20 ก.ย.55-19 ก.ย.67
462	นายวิวัฒน์ ฮวบดีบอน	กล้วยไม้สกุลหวาย(2)	ชาวดีบอน	11 ส.ค. 51	ปลูกตรวจสอบ
463			ชาววิวัฒน์	11 ส.ค. 51	ปลูกตรวจสอบ
464	บริษัท เพื่อนเกษตรกร จำกัด	แตงกวา(3)	ชินจิ้ง 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
465			ซี-จี3-เอส 8	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
466			ซี-ดับเบิลยู-เอ็ม 13	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
467		แตงร้าน(3)	ซี-จี2-แอล 9	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
468			ร้านทอง 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
469			ซี-จี4-เอล 3	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
470		พริก(25)	เอ็มเอส 41	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
471			เอชจี 1-1	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
472			เอชจี 1-3	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
473	บริษัท เพื่อนเกษตรกร จำกัด (ต่อ)		ออเรนจ์ 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
474			เอ็มเอส 37	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
475			เอสจี 1+1	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
476			นางนวล 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
477			สันทราย 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
478			เอชจี 1 ดับเบิลยู-3	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
479			เอชจี 1-12	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
480			จักรพรรดิ 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
481			ภูพาน	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
482			แม่ปิง 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
483			เอชแอลจี -42	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
484			เอชจี 2-9	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
485			ภูพิงค์	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
486			นางพญา 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
487			เอ็มเอส 119	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ

488			เอชจี -38	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
489			เอ็มเอส 6	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
490			ซีญญา 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
491			เอ็มเอส 27	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
492			เอชเอส 52-8-8	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
493			กระตังงา 09	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
494			เอชจี 4-4	9 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
495	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	พริก(9)	ซีเอ 1451	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
496			ซีเอ 1450-7	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
497			ซีเอ 1449-5	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
498			ซีเอ 683-1	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
499			ซีเอ 1286-1	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
500			ซีเอ 1441-1	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
501			ซีเอ 1445	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
502			ซีเอ 1447-1	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
503			ซีเอ 1448	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
504	นายกฤษฎา เกียรติสมาน	ส้มเขียวหวาน(2)	พวงทอง	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
505			เหรียญทอง	24 ต.ค.51	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
506	สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมการข้าว	ข้าว(1)	หอมมะลิ 80	21 พ.ย.51	ปลูกตรวจสอบ
507	นายปรเมศ บุญยานุเคราะห์	ชวนชม (1)	มงกุฏนางฟ้า	21 พ.ย.51	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
508	นายกฤตย์ กันเหตุ	ชวนชม(2)	ซิลเวอร์แทป (Silvertab)	21 พ.ย.51	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ
509			พลาตินัม (Platinum)	21 พ.ย.51	สรุปผลการปลูก ตรวจสอบ

510	นายสุเทพ นพพันธ์	ทุเรียน(1)	นวลทองจันทร์	11 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 23 มิ.ย.54-22 มิ.ย.71
511	นายดำรงศักดิ์ วิจารณ์	ฝรั่ง(1)	วังชมพู	12 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.71
512		ขนุน(1)	เพชรดำรง	12 ธ.ค.51	จดทะเบียนแล้ว 28 ม.ค.54-27 ม.ค.71
513	บริษัทไดนามิคพันธุ์พืช จำกัด	ไม้ดอกสกุลขมิ้น(3)	บางกอก รุบี	5 ม.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
514			บางกอก ฟิงค์	5 ม.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
515			บางกอก ซูพรีม	5 ม.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
516	นายนิรุติ ชินกวิน	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	ชินกวินไวท์	6 ม.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
517	นายประสาทร ช้างน้อย	ฝรั่ง(1)	ไส้แดงจินดา	22 ม.ค.52	จดทะเบียนแล้ว 28 ส.ค.55-27 ส.ค.72
518	นายภูวนารถ พรหมมณี	ขนุน(1)	เพชรพรหมมณี	10 ก.พ..52	ยกเลิกคำขอ
519	บริษัท โนวาร์ตีส ครอบ โปร เทคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด	ข้าวโพด(7)	เอ็นเค 6346	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
520			เอ็นเค 6326	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
521			เอ็นเค 58	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
522			เอ็นที6248	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
523			เอ็นที6318	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
524			เอ็นที7208	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
525			เอส7328	5 ต.ค..53	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
526	บริษัท โนวาร์ตีส ครอบ โปร เทคชั่น (ประเทศไทย) จำกัด (ต่อ)	แตงโม(1)	แฮปปี้ แฟมิลี	16 ก.ค..53	ประกาศโฆษณา
527	นายเฉลิมชัย ชัยรัตน์	ยางพารา(1)	เฉลิมชัย 80	9 ก.ค. 52	ยกเลิกคำขอ
528	บริษัท กรุงเทพ อุตสาหกรรมเมล็ดพันธุ์	ข้าวโพด(1)	ซี.พี.สวีท	8 ก.ย.52	ปลูกตรวจสอบ

	จำกัด				
529	กรมป่าไม้	ยูคาลิปตัส(6)	ปม 2-1	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
530			ปม 2-2	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
531			ปม 2-3	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
532			ปม 2-4	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
533			ปม 2-5	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
534			ปม 2-6	22 ต.ค. 52	ปลูกตรวจสอบ
535	บริษัท กรีนซีดส์ จำกัด	แตงโม(5)	ซี 101	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 28 ก.ค.54-27 ก.ค.66
536			ซี 102	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 28ก.ค.54-27ก.ค.66
537			ซี 153	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
538			ทีโออาร์ 02	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
539			ทีโออาร์ 04	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
540		แตงกวา(4)	ซี 185	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
541			ซี 385	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
542			ซี 401	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
543			ซี 558	11 พ.ย. 52	จดทะเบียนแล้ว 10 มิ.ย.56-9 มิ.ย.68
544	ฮอนด้า มอเตอร์ โค แอลทีดี	ข้าว(2)	โคชิฮิคาริ 1063	27 พ.ย. 52	พิจารณาคำขอ
545			โคชิฮิคาริ กาซุซาโก	27 พ.ย. 52	พิจารณาคำขอ
546	บริษัท เรืองลดา จำกัด	ไม้ดอกสกุลขมิ้น(1)	เรืองลดา 1	1ธ.ค.52	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
547	นายธำรง ศุภชาติวงศ์	กล้วยไม้สกุลแวนด้า(5)	บีพี 001	18 ก.พ. 53	จดทะเบียนแล้ว

					15 ส.ค.55-14 ส.ค.67
548			ปีพี 002	18 ก.พ. 53	จดทะเบียนแล้ว 15 ส.ค.55-14 ส.ค.67
549			ปีพี 003	18 ก.พ. 53	จดทะเบียนแล้ว 15 ส.ค.55-14 ส.ค.67
550			ปีพี 004	18 ก.พ. 53	จดทะเบียนแล้ว 15 ส.ค.55-14 ส.ค.67
551			ปีพี 005	18 ก.พ. 53	จดทะเบียนแล้ว 15 ส.ค.55-14 ส.ค.67
552	นายผดุงศักดิ์ เพชรสังหาร	ข้าว(1)	หอมปนพวรรณ	26 เม.ย.53	ปลูกตรวจสอบ
553	บริษัท ตรีเทค จำกัด	ยูคาลิปตัส(40)	พีที่ 42	24 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
554			พีที่ 45	24 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
555			พีที่ 63	24 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
556			พีที่ 64	24 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
557			พีที่ 65	24 พ.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
558			พีที่ 39	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
559			พีที่ 41	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
560			พีที่ 43	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
561			พีที่ 44	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
562			พีที่ 46	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
563			พีที่ 64	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
564			พีที่ 47	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
565			พีที่ 48	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
566			พีที่ 49	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
567			พีที่ 50	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
568			พีที่ 51	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
569			พีที่ 68	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
570			พีที่ 69	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
571			พีที่ 80	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
572			พีที่ 82	5 ก.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
573			พีที่ 83	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
574			พีที่ 84	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ

575			พีที 85	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
576			พีที 86	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
577			พีที 87	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
578	บริษัท ตรีเทค จำกัด (ต่อ)		พีที 88	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
579			พีที 89	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
580			พีที 90	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
581			พีที 91	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
582			พีที 92	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
583			พีที 93	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
584			พีที 94	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
585			พีที 95	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
586			พีที 96	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
587			พีที 97	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
588			พีที 98	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
589			พีที 99	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
590			พีที 100	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
591			พีที 101	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
592			พีที 102	9 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
593	มริสสา อนันตกุล	กล้วยไม้สกุลหวาย(1)	เดลี	28 ก.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
594	นางสาวนภาพร สุวรรณธา	ชวนชม(1)	ประกายทอง	9 ส.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
595	ร.ต.อ.คงฤทธิ์ บุญฤทธิ์ พูลศิริ	มะละกอ(1)	เทพสถิต	24 ส.ค. 53	ปลูกตรวจสอบ
596	นายบัณฑิต จิววัฒนากุล	ส้มเขียวหวาน(1)	มีลาก	27 ก.ย.53	จดทะเบียนแล้ว 20 ก.ย.55-19 ก.ย.72
597	นายบุญชอบ เอมอิม	มะปราง(2)	เจ้าเนื้อทอง1	27 ก.ย.53	จดทะเบียนแล้ว 27 พ.ย.55-26 พ.ย.72
598			เจ้าเนื้อทอง2	27 ก.ย.53	จดทะเบียนแล้ว 27 พ.ย.55-26 พ.ย.72
599	บริษัท สวีทซีดส์ จำกัด	ข้าวโพด(1)	ซูการ์สตาร์	21 ต.ค.53	ปลูกตรวจสอบ
600	บริษัท มอนซานโต้ เทคโนโลยี แอลแอลซี โดย	ข้าวโพด(19)	จี5383แซด	25 พ.ย. 53	ประกาศโฆษณา

	บริษัท มอนซานโต้ ไทย แลนด์ จำกัด				
601			ดี6010แซด		ประกาศโฆษณา
602			เอช5228แซด		ประกาศโฆษณา
603			จี3534แซด		ประกาศโฆษณา
604			ดี5681แซด		ประกาศโฆษณา
605			บี4070แซด		ประกาศโฆษณา
606			ดี2138แซด		ประกาศโฆษณา
	ชื่อผู้ยื่น	ชนิดพืช	พันธุ์	วันที่ยื่น	สถานะภาพคำขอ
607	บริษัท มอนซานโต้ เทคโนโลยี แอลแอลซี โดย บริษัท มอนซานโต้ ไทย แลนด์ จำกัด (ต่อ)		ดี0561แซด		ประกาศโฆษณา
608			ดี2822แซด		ประกาศโฆษณา
609			บี5165แซด		ประกาศโฆษณา
610			เอช4423แซด		ประกาศโฆษณา
611			ดี9603แซด		ประกาศโฆษณา
612			เอช1620แซด		ประกาศโฆษณา
613			ดี4121แซด		ประกาศโฆษณา
614			เอช2104แซด		ประกาศโฆษณา
615			ดี7984แซด		ประกาศโฆษณา
616			ดี8118แซด		ประกาศโฆษณา
617			จี7090แซด		ยกเลิกคำขอ
618			เอช0429แซด		ประกาศโฆษณา

ที่มา สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ตารางที่ 2. แสดงชนิดพืชที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศให้พันธุ์พืชใหม่ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ.2542

ที่	ชนิดพืช	ประกาศกระทรวงฉบับที่	ร.ม.ว.ลงนาม	ว.ด.ป.ที่ประกาศ	ลงราชกิจจานุเบกษา
1	ข้าว	(1) 4 ชนิด	นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์	2 เม.ย. 45	หน้า 7 เล่ม 119 ตอนพิเศษ 34 ง วันที่ 12 เมษายน 2545
2	อ้อย				
3	มะม่วง				
4	กล้วยไม้สกุลหวาย				
5	หญ้าแฝก	2 (15 ชนิด)	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	9 ก.ค. 46	หน้า 5 เล่ม 120 ตอนพิเศษ 78 ง วันที่ 18 กรกฎาคม 2546
6	โป๊ยเซียน				
7	หยก				
8	มะเขือเทศ				
9	พริกเผ็ด และพริกยักษ์ หรือพริกหวาน				
10	แตงกวาและแตงร้าน				
11	แตงโม				
12	มะระ				
13	ผักบุ้งจีน				
14	ผักคะน้า				
15	ผักกาดขวางตั้ง				
16	ถั่วฝักยาว				
17	ข้าวโพด				
18	ถั่วเหลือง				
19	ถั่วเขียว				

20	ส้มโอ	3 (7 ชนิด)	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	13 เม.ย. 47	หน้า 1 เล่ม 121 ตอนพิเศษ 71 ง วันที่ 28 มิถุนายน 2547
21	ทุเรียน				
22	ลิ้นจี่				
23	ลำไย				
ที่	ชนิดพืช	ประกาศกระทรวง ฉบับที่	ร.ว.ลงนาม	ว.ด.ป. ที่ ประกาศ	ลงราชกิจจานุ เบกษา
24	มะละกอ				
25	สับปะรด				
26	ไม้ดอกสกุลขมิ้น (Curcuma spp.)				
27	มะนาวไทย (Citrus aurantifolia (Christm) Swingle และลูกผสม)	4 (7 ชนิด)	คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์	28 ก.ค. 48	หน้า 10 เล่ม 122 ตอนพิเศษ 71 ง วันที่ 26 สิงหาคม 2548
28	ส้มเขียวหวาน (Citrus reticulate Blanco และลูกผสม)				
29	น้อยหน่า (Annona squamosa L. และลูกผสม)				
30	มะขาม				
31	เงาะ				
32	กล้วยไม้สกุลแวนด้า (Vanda spp. และลูกผสม)				
33	บัว				
34	ไม้ดอกสกุลหน้าวัว (Anthurium spp.)	5 (2 ชนิด)	คุณหญิงสุตารัตน์ เกยุราพันธุ์	26 ก.พ. 49	หน้า 1 เล่ม 123 ตอนที่ 33 ง วันที่ 28 มีนาคม 2549
35	ยูคาลิปตัส				

36	ยางพารา (<i>Hevea brasiliensis</i> (Willd. Ex A.Juss.)Mull.Arg.)	6 (4 ชนิด)	ศาสตราจารย์ ธีระ สูตะบุตร	12 ธ.ค. 50	หน้า 24 เล่ม 125 ตอนพิเศษ 19 ง วันที่ 28 มกราคม 2551
37	บอนสี (<i>Caladium bicolor</i> Vent.)				
38	มะเฟือง (<i>Averrhoa carambola</i> L.)				
39	ชวนชม (<i>Adenium</i> spp.)				
ที่	ชนิดพืช	ประกาศกระทรวง ฉบับที่	ร.ว.ลงนาม	ว.ด.ป.ที่ ประกาศ	ลงราชกิจจา นุเบกษา
40	ลั่นทม (<i>Plumeria</i> spp.)	7 (8 ชนิด)	ศาสตราจารย์ ธีระ สูตะบุตร	2 ก.พ.51	หน้า 19 เล่ม 125 ตอนพิเศษ 49 ง วันที่ 6 มีนาคม 2551
41	กลุ่มมะปราง (<i>Bouea</i> spp.)				
42	แก้วกาญจนา (<i>Aglaonema</i> spp.)				
43	ฝรั่ง (<i>Psidium</i> spp.)				
44	สัก (<i>Tectona grandis</i> L.f.)				
45	กระถินณรงค์ (<i>Acacia auriculaeformis</i> A. Cunn. Ex Benth.)				
46	กล้วย (<i>Musa</i> spp.)				
47	แตงเทศผิวเรียบและแตงเทศลายนูน (<i>Cucumis melo</i> L. cv.)				

	<i>Cantalopensis</i> and <i>Cucumis melo</i> L. cv Reticulatus) และลูกผสม				
48	ขนุน	8 (1 ชนิด)	นายสมศักดิ์ ปรีศนา นันท์กุล	1 ก.ค. 51	หน้า 13 เล่ม 125 ตอนพิเศษ 143 ง วันที่ 27 สิงหาคม 2551
49	ปาล์มน้ำมัน	9 (2 ชนิด)			
50	ฟัก/แฟง				

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 ถึงปัจจุบันมีประกาศกำหนดชนิดพืชเพิ่มขึ้นอีก 2 ฉบับ จำนวน 12 ชนิดพืชรวมทั้งสิ้น 62
ชนิดพืช

ฉบับที่ 10 จำนวน 8 ชนิด (21 เม.ย. 2554) นายศุภชัย โพธิ์สุ ราชกิจจานุเบกษา หน้า 41 เล่ม 128 ตอน
พิเศษ 20 ง วันที่ 30 พ.ค.2554

51. พืชให้เนื้อไม้ในสกุลอะเคเชีย (*Acacia auriculiformis* A. Cunn. ex Benth.,
A. mangium Willd., *A. aulacocarpa* A.Cunn. ex Benth. And
A. crassicaarpa A. Cunn. ex Benth.) และลูกผสม
52. กล้วยไม้สกุลฟาแลนนอปซิส (*Phalaenopsis* Blume.) และลูกผสม
53. หญ้าเนเปียร์ (*Pennisetum purpureum* Schumach.) และลูกผสม
54. กล้วยไม้สกุลแคทลียา (*Cattleya* Lindl.) และลูกผสม
55. มะเขือ (*Solanum melongena* L.)
56. ผักกาดหอม (*Lactuca sativa* L.)
57. ถั่วแขก (*Phaseolus vulgaris* L.)
58. ฟักทอง (*Cucurbita moschata* Duchesne) และลูกผสม

ฉบับที่ 11 จำนวน 4 ชนิด (18 พ.ค. 2554) นายศุภชัย โพธิ์สุ

ราชกิจจานุเบกษา หน้า 36 เล่ม 128 ตอนพิเศษ 64 ง วันที่ 8 มิ.ย.2554

59. บวบเหลี่ยม (*Luffa acutangula* (L.) Roxb.)

60. ฝ้าย (*Gossypium hirsutum* L.)

61. งา (*Sesamum indicum* L.)

62. สับปะรด (*Ananas comosus* (L.) Merr.)

ที่มา สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

ภาคผนวก 2. แบบสอบถาม

โครงการศึกษาผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎระเบียบด้านคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

ส่วนที่1 ข้อมูลทั่วไป

1. อาชีพของท่าน

เกษตรกร

นักปรับปรุงพันธุ์พืชภาครัฐ

- นักปรับปรุงพันธุ์พืชภาคเอกชน
- นักการศึกษา
- ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์
- ผู้นำเข้าเมล็ดพันธุ์เพื่อจำหน่าย

2. พันธุ์พืชของท่านเกี่ยวข้องกับพืชชนิดใดบ้าง

- ข้าว/ธัญพืช
- พืชไร่อื่นๆ
- พืชผัก
- ไม้ดอก/ไม้ประดับ
- ไม้ผล
- ไม้ยืนต้น
- พืชพลังงาน
- อื่นๆ

3. ในการปรับปรุงพันธุ์พืช ท่านเคยได้รับพันธุ์กรรมพืช หรือ Breeding line มาจากแหล่งใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- สถาบัน หรือ องค์กรวิจัยและพัฒนาของรัฐ เช่น มหาวิทยาลัยของรัฐ สถาบันปรับปรุงพันธุ์พืชของรัฐ เป็นต้น
- สถาบัน หรือ องค์กรการวิจัยและพัฒนาของเอกชนในประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยเอกชน
- บริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ในประเทศ เจ้าของสวน เกษตรกร เป็นต้น
- ป่าไม้ แหล่งชุมชน หรือตามแหล่งธรรมชาติ เช่น จากอุทยานแห่งชาติ หมู่บ้าน เป็นต้น
- สถาบันทางการศึกษา หรือ สถาบันวิจัยและพัฒนาในต่างประเทศ เช่น มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เป็นต้น
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเกษตรระหว่างประเทศ เช่น CIMMYT หรือ AVRDC เป็นต้น
- สถาบันเอกชนในต่างประเทศ เช่น บริษัทผลิตเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

4. ท่านได้รับพันธุ์กรรมพืชมาด้วยวิธีการใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- ชื่อ
- แลกเปลี่ยน
- ได้รับจากบริษัทในเครือ
- ได้รับจากการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (License)
- ได้รับจากหน่วยงาน หรือ สถาบันต่างๆของรัฐ
- ได้รับจากหน่วยงาน หรือ สถาบันต่างๆของเอกชน
- แสวงหาด้วยตนเอง

ส่วนที่ 2. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช

5. ท่านรู้จักพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 หรือไม่

- เคยได้ยิน และ เข้าใจ
- เคยได้ยิน แต่ยังไม่เข้าใจ
- เคยได้ยิน แต่ไม่สนใจ
- ไม่เคยได้ยิน

6. ท่านคิดว่ากิจกรรมใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ภายใต้ พระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เก็บรวบรวมจัดทำพันธุ์พืชเพื่อใช้ในการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
- ชนิดพืชที่ได้มีประกาศคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่
- พืชอนุรักษ์
- ขยายส่วนขยายพันธุ์พืชที่มีป้ายแสดงการจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่
- เมล็ดพันธุ์ควบคุม
- การโฆษณาการค้าขอจดทะเบียนพันธุ์พืชใหม่

ส่วนที่ 3. ผลกระทบของกฎหมายคุ้มครองพันธุ์พืช เฉพาะส่วนของการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่

7. ท่านคิดว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 มีผลกระทบต่อการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องหรือไม่

- มี (หากมีผลกระทบ โปรดตอบคำถามข้อ 8)
- ไม่มี

8. โปรดระบุผลกระทบ

ผลกระทบด้านบวก	ผลกระทบด้านลบ

ส่วนที่ 4. ข้อเสนอแนะ

9. หากท่านได้รับผลกระทบทางด้านลบจากพระราชบัญญัติคุ้มครองพันธุ์พืช พ.ศ. 2542 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีแนวทางแก้ไข/บรรเทา ผลกระทบอย่างไร

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

10. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ถ้ามี

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....
- 6.....

ขอขอบพระคุณทุกท่าน

คณะผู้วิจัย

